

Bruksela, dnia 13.11.2019 r.
SWD(2019) 404 draft

DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI

Unijne kryteria zielonych zamówień publicznych dotyczące konserwacji przestrzeni publicznej

Unijne kryteria zielonych zamówień publicznych dotyczące konserwacji przestrzeni publicznej

1	WPROWADZENIE.....	3
1.1	Definicja i zakres	4
1.2	Uwaga ogólna dotycząca weryfikacji	8
2	KLUCZOWE ELEMENTY WPŁYWU NA ŚRODOWISKO W PRZYPADKU PRODUKTÓW DO CZYSZCZENIA I USŁUG SPRZĄTANIA POWIERZCHNI NA ZEWNĄTRZ.....	11
2.1	UNIJNE KRYTERIA ZIELONYCH ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH DOTYCZĄCE ZAKUPU PRODUKTÓW DO CZYSZCZENIA I USŁUG SPRZĄTANIA (KATEGORIA 1)	13
2.1.1	UNIJNE KRYTERIA ZIELONYCH ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH DOTYCZĄCE PRODUKTÓW DO CZYSZCZENIA	13
2.1.2	UNIJNE KRYTERIA ZIELONYCH ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH DOTYCZĄCE ZAKUPU USŁUG SPRZĄTANIA	18
3	KLUCZOWE ELEMENTY WPŁYWU NA ŚRODOWISKO W PRZYPADKU PRODUKTÓW I USŁUG OGRODNICZYCH	22
3.1	UNIJNE KRYTERIA ZIELONYCH ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH DOTYCZĄCE ZAKUPU PRODUKTÓW I USŁUG OGRODNICZYCH (KATEGORIA 2)	24
3.1.1	UNIJNE KRYTERIA ZIELONYCH ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH DOTYCZĄCE ZAKUPU PRODUKTÓW OGRODNICZYCH	24
3.1.2	UNIJNE KRYTERIA ZIELONYCH ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH DOTYCZĄCE USŁUG OGRODNICZYCH	38
4	KLUCZOWE ELEMENTY WPŁYWU NA ŚRODOWISKO W PRZYPADKU MASZYN I USŁUG REALIZOWANYCH PRZY POMOCY MASZYN.....	44
4.1	UNIJNE KRYTERIA ZIELONYCH ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH DOTYCZĄCE MASZYN I USŁUG REALIZOWANYCH PRZY POMOCY MASZYN (KATEGORIA 3).....	46
4.1.1	UNIJNE KRYTERIA ZIELONYCH ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH DOTYCZĄCE PRODUKTÓW ZWIĄZANYCH Z MASZYNAMI	46
4.1.2	UNIJNE KRYTERIA ZIELONYCH ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH DOTYCZĄCE ZAKUPU USŁUG REALIZOWANYCH PRZY POMOCY MASZYN.....	52
5	KLUCZOWY WPŁYW NA ŚRODOWISKO WYWIERANY PRZEZ POJAZDY I FLOTY USŁUGOWE.....	61
5.1	UNIJNE KRYTERIA ZIELONYCH ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH DOTYCZĄCE ZAKUPU FLOTY POJAZDÓW I USŁUG ZWIĄZANYCH Z FLOTĄ POJAZDÓW (KATEGORIA 4) ...	63
5.1.1	UNIJNE KRYTERIA ZIELONYCH ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH DOTYCZĄCE FLOT POJAZDÓW	63

5.1.2	UNIJNE KRYTERIA ZIELONYCH ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH DOTYCZĄCE ZAKUPU USŁUG ZWIĄZANYCH Z FLOTĄ POJAZDÓW	74
6	WSPÓLNE KRYTERIA DOTYCZĄCE KATEGORII USŁUG	87
6.1	PRZEDMIOT I KRYTERIA KWALIFIKACJI.....	87
6.2	SPECYFIKACJE TECHNICZNE I KRYTERIA UDZIELENIA ZAMÓWIENIA	88
6.3	KLAUZULE DOTYCZĄCE REALIZACJI ZAMÓWIENIA.....	91

1 WPROWADZENIE

Unijne kryteria zielonych zamówień publicznych opracowano w celu ułatwienia organom publicznym zakupu towarów, usług i robót mających ograniczony wpływ na środowisko. Stosowanie kryteriów jest **dobrowolne**. Kryteria zostały sformułowane w taki sposób, aby po wprowadzeniu nieznacznych zmian można było je włączyć (częściowo lub w całości) do dokumentacji przetargowej danego organu, jeżeli uzna on to za stosowne. Organom publicznym zaleca się, aby przed ogłoszeniem zaproszenia do składania ofert sprawdziły na rynku, na którym działają, ofertę w zakresie towarów, usług i robót będących przedmiotem planowanych zakupów. Gdy instytucja zamawiająca zamierza zastosować kryteria zaproponowane w niniejszym dokumencie, musi to uczynić w sposób zapewniający zgodność z wymogami unijnych przepisów dotyczących zamówień publicznych (zob. np. art. 42, 43, art. 67 ust. 2 lub art. 68 dyrektywy 2014/24 i podobne przepisy zawarte w innych unijnych aktach prawnych dotyczących zamówień publicznych). Praktyczne informacje na ten temat można również znaleźć w podręczniku dotyczącym ekologicznych zakupów wydanym w 2016 r., który jest dostępny pod adresem http://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/handbook_2016_pl.pdf.

Niniejszy dokument zawiera unijne kryteria zielonych zamówień publicznych dotyczące konserwacji przestrzeni publicznej. W towarzyszącym sprawozdaniu technicznym podano pełne uzasadnienie wyboru tych kryteriów oraz przedstawiono odniesienia do dalszych informacji. Kryteria podzielono na kryteria kwalifikacji, specyfikację techniczną, kryteria udzielenia zamówienia i klauzule dotyczące realizacji zamówienia. Istnieją dwa rodzaje kryteriów:

- *kryteria podstawowe, które mają na celu ułatwienie stosowania zielonych zamówień publicznych ze szczególnym uwzględnieniem kluczowych obszarów efektywności środowiskowej produktu oraz utrzymanie kosztów administracyjnych przedsiębiorstw na minimalnym poziomie;*
- *kryteria kompleksowe, które uwzględniają więcej aspektów lub wyższe poziomy efektywności środowiskowej oraz są przeznaczone do wykorzystania przez organy, które chcą osiągnąć wyższy poziom we wspieraniu realizacji celów środowiskowych i innowacyjnych.*

Jeżeli w przypadku obu rodzajów kryteria są identyczne, dodaje się sformułowanie „takie same w przypadku kryteriów podstawowych i kompleksowych”.

1.1 Definicja i zakres

Grupa produktów „konserwacja przestrzeni publicznej” obejmuje następujące elementy przestrzeni publicznej:

- ulice, drogi, aleje i bulwary,
- ścieżki rowerowe,
- tereny przeznaczone dla pieszych, w tym chodniki, przejścia podziemne, schody, place itp.,
- ogrody i parki stworzone przez człowieka,
- fontanny, jeziora i stawy.

Grupa produktów „konserwacja przestrzeni publicznej” nie obejmuje:

- parków krajobrazowych i lasów,
- portów, kanałów, wybrzeży itp.

Grupa produktów „konserwacja przestrzeni publicznej” nie obejmuje następujących czynności:

- wymiany chodników i osprzętu miejskiego,
- naprawy lub wymiany systemów nawadniających, fontann, znaków drogowych, osprzętu miejskiego i urządzeń mechanicznych (np. bram),
- prac konserwacyjnych w obrębie systemu kanalizacyjnego,
- malowania i powtórnego malowania.

Grupa produktów „konserwacja przestrzeni publicznej” obejmuje następujące kategorie oraz odpowiadające im kody Wspólnego Słownika Zamówień (CPV). Kody CPV stanowią jednolity system klasyfikacji mający zastosowanie do zamówień publicznych, którego celem jest ujednoczenie odniesień stosowanych przez instytucje oraz podmioty zamawiające do opisu zamówień publicznych. Grupa produktów „konserwacja przestrzeni publicznej” i dotyczące jej kody CPV obejmują następujące kategorie:

Kategoria 1: „Zakup produktów do czyszczenia oraz usług sprzątania powierzchni na zewnątrz”

- „Produkty do czyszczenia powierzchni na zewnątrz” obejmują następujące produkty:
 - o uniwersalne środki czyszczące,
 - o substancje, materiały do konserwacji nawierzchni w sezonie zimowym (odsnieżanie i usuwanie oblodzeń) – kod CPV 44113910-7,
 - o rozrzucanie soli drogowej – kod CPV 34927100-2,
 - o artykuły /akcesoria / części mechaniczne, np. szczotki, rolki itp.

- „Usługi sprzątania powierzchni na zewnątrz”: usługi zdefiniowane poniżej i usługi objęte następującymi kodami CPV:
 - o usługi sprzątania i zmiatania ulic – kod CPV 90610000:
 - mechaniczne i ręczne zmiatanie chodników, ścieżek rowerowych, dróg (asfaltu, nawierzchni) oraz pasów przydrożnych (poboczy, krawężników, obszarów zieleni),
 - o usługi czyszczenia pojemników na odpadki kod CPV 90918000:
 - oczyszczanie ziemi ze śmieci,
 - zbieranie i sortowanie śmieci wyrzucanych do pojemników,
 - o mechaniczne i ręczne czyszczenie strumieniem wody, kod CPV 42924730 – aparatura do czyszczenia przy pomocy wody pod ciśnieniem i kod CPV 42924740-8 – wysokociśnieniowa aparatura czyszcząca,
 - czyszczenie elewacji/powierzchni,
 - o usługi usuwania graffiti – kod CPV 90690000:
 - usuwanie graffiti,
 - o usługi odsnieżania – kod CPV 90620000 oraz usługi usuwania oblodzeń – kod 90630000:
 - odsnieżanie i usuwanie oblodzeń z chodników, ścieżek rowerowych i dróg,
 - o czyszczenie fontann, jezior i stawów.
 - o prace porządkowe w związku z wystąpieniem naturalnych zjawisk pogodowych (takich jak burze lub silne opady deszczu/śniegu).

Kategoria 2: „Zakup produktów i usług ogrodniczych”:

- „Produkty ogrodnicze” obejmują następujące produkty:
 - o polepszacze gleby,

- rośliny ozdobne,
 - systemy nawadniające,
 - środki chwastobójcze i owadobójcze.
- „Usługi ogrodnicze”: usługi zdefiniowane poniżej i usługi objęte następującymi kodami CPV:
- okrzesywanie drzew – kod CPV 77341000;
 - przycinanie żywopłotów – kod CPV 77342000;
 - sadzenie i przesadzanie roślin i drzew: kod CPV 77330000 – usługi wystaw kwiatowych; 03121100 – żywe rośliny, bulwy, korzenie, sadzonki i rozsady; 03440000, produkty leśnictwa; 03441000 – rośliny ozdobne, trawy, mchy lub porosty; 03451000 – rośliny; 03451100 – rośliny na ściółkę; 03451200 – cebulki kwiatowe; 03451300 – krzewy; 03452000 – drzewa; 77314100 – usługi w zakresie trawników; 77315000 – usługi w zakresie siewu;
 - nawożenie;
 - odchwaszczanie i stosowanie pestycydów: częściowo odpowiada kodowi CPV 77312000 – usługi usuwania chwastów;
 - wymiana trawnika;
 - ręczne i automatyczne nawadnianie.

Kategoria 3: „Zakup maszyn i usług realizowanych przy pomocy maszyn”

- „Produkty ogrodnicze” określone w rozporządzeniu (UE) 2016/1628 w sprawie maszyn mobilnych nieporuszających się po drogach, dyrektywie 2006/46/WE w sprawie maszyn oraz dyrektywie 2000/14/WE w sprawie hałasu powodowanego przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń (załącznik I pkt 46). „Maszyny” obejmują następujące produkty:
- kosiarki gazonowe (w tym maszyny prowadzone lub do jazdy na nich, przeznaczone do ścinania trawy),
 - spulchniarki,
 - pilarki łańcuchowe,
 - wycinarki do krzaków,
 - przycinarka do trawy / przycinarka krawędziowa do trawy,
 - przycinarki do żywopłotu,

- sekatory i podobne urządzenia ręczne,
 - zbieracze do liści i dmuchawy do liści,
 - redlice motorowe,
 - napędzane elektrycznie kultywatory kierowane przez pieszego,
 - strzeżniarki/wiórownice (zgodnie z definicją mającą zastosowanie do urządzeń ogrodniczych wyszczególnionych w dyrektywie 2000/14/WE w sprawie hałasu powodowanego przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń),
 - samobieżne lub kompaktowe zmiatarki,
 - maszyny do rozrzucania,
 - samobieżne dmuchawy do śniegu,
- „Usługi realizowane przy pomocy maszyn”: usługi te definiuje się jako usługi wymagające użycia maszyn (jak określono w ramach kryteriów zielonych zamówień publicznych) do konserwacji elementów przestrzeni publicznej. Prace konserwacyjne obejmują:
- usługi ogrodnicze,
 - usługi sprzątania powierzchni na zewnątrz.

Kategoria 4: „Zakup pojazdów i floty usługowej”

- „Pojazdy” zgodnie z przyjętą definicją obejmują:
- pojazdy ciężkie, tj. pojazdy kategorii N2 i N3 określone w dyrektywie 2007/46/WE;
 - pojazdy specjalne i inne pojazdy specjalnego przeznaczenia określone w dyrektywie 2007/46/WE;
 - pojazdy do oczyszczania ulic (zmiatarki mocowane na samochodach ciężarowych),
 - z zakresu pojazdów wyłącza się zmiatarki kompaktowe i pojazdy do rozrzucania uznawane za maszyny mobilne nieporuszające się po drogach.
- „Flota i usługi w zakresie pojazdów”: w przypadku zlecenia usług obejmujących korzystanie z pojazdów zalecono stosowanie kryteriów dotyczących floty usługowej wykorzystywanej do realizacji takiej usługi.

Kategoria 5: „Wspólne kryteria dotyczące kategorii usług”

- Są to kryteria, które zapewniają, aby usługodawca i jego pracownicy mieli odpowiednie kompetencje, i sprzyjają stosowaniu najlepszych praktyk operacyjnych na wszystkich etapach wdrażania środków zarządzania środowiskowego.
(Aby uzyskać szczegółowe informacje oraz dalsze definicje techniczne, zob. sprawozdanie techniczne)

1.2 Uwaga ogólna dotycząca weryfikacji

W przypadku niewielkiej liczby kryteriów proponowanym środkiem weryfikacji jest dostarczenie sprawozdań z badań. W odniesieniu do każdego kryterium wskazuje się odpowiednie metody badawcze. Decyzja, na którym etapie należy dostarczyć tego rodzaju wyniki badań, należy do organu publicznego. Co do zasady nie wydaje się konieczne, by od wszystkich oferentów na samym początku wymagać dostarczania wyników badań. Aby ograniczyć obciążenie oferentów i organów publicznych, przy składaniu ofert za wystarczające można byłoby uznać oświadczenie własne. Na następnych etapach istnieją różne możliwości dotyczące tego, czy i kiedy można by było wymagać dostarczenia wyników wspomnianych badań:

a) na etapie przetargu:

W przypadku *jednorazowych zamówień na dostawę* od oferenta składającego ofertę najkorzystniejszą ekonomicznie można by było wymagać dostarczenia tego dowodu. Jeżeli dowód zostanie uznany za wystarczający, można udzielić zamówienia. Jeżeli dowód zostanie uznany za niewystarczający lub niezgodny, wówczas:

- gdy środki weryfikacji dotyczą specyfikacji technicznej, przedstawienia dowodu zażądano by od następnego w kolejności oferenta o najwyższej liczbie punktów, który zostałby wzięty pod uwagę przy udzieleniu zamówienia;
- jeżeli środki weryfikacji dotyczą kryterium udzielenia zamówienia, dodatkowo przyznane punkty zostałyby usunięte, a ranking ofert zostałby ponownie przeliczony wraz ze wszystkimi wynikającymi z tego konsekwencjami.

Sprawozdanie z badania umożliwia weryfikację, czy pod kątem pewnych wymagań przebadano produkt próbny, a nie wyroby faktycznie dostarczone w ramach zamówienia. W przypadku umów ramowych sytuacja może wyglądać inaczej. Scenariusz ten omówiono bardziej szczegółowo w następnym punkcie dotyczącym realizacji zamówień oraz w dodatkowych wyjaśnieniach podanych poniżej.

b) na etapie realizacji zamówienia:

Przedstawienia wyników badań można by było żądać w odniesieniu do jednego wyrobu lub kilku wyrobów dostarczonych w ramach zamówienia albo ogólnie, albo w przypadku istnienia wątpliwości dotyczących fałszywych oświadczeń. Ma to szczególne znaczenie w przypadku umów ramowych, w których nie określa się początkowego zamówienia.

Zaleca się jednoznaczne ustalanie klauzul dotyczących realizacji zamówienia. Powinny one stanowić, że instytucja zamawiająca ma prawo do wykonywania wrywkowych badań weryfikacyjnych w dowolnym momencie w trakcie obowiązywania umowy. Jeżeli wyniki takich badań pokazują, że dostarczone produkty nie spełniają kryteriów, instytucja zamawiająca ma prawo do nałożenia kar i może rozwiązać umowę. Niektóre organy publiczne włączają warunki, zgodnie z którymi jeżeli z badań wynika, że produkt spełnia ich wymagania, koszty badań musi ponieść organ publiczny; jeżeli jednak wymagania nie są spełnione, koszty musi ponieść dostawca.

W przypadku *umów ramowych* termin, w którym dowód musi zostać dostarczony, będzie zależał od określonych postanowień umowy:

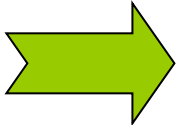
- (i) W przypadku umów ramowych z pojedynczym wykonawcą, w przypadku których poszczególne wyroby, które mają zostać dostarczone, określa się przy przyznawaniu umowy ramowej, i istnieje tylko kwestia liczby potrzebnych jednostek, mają zastosowanie takie same zasady, jak w przypadku opisanych powyżej zamówień na dostawę jednorazową;
- (ii) W przypadku umów ramowych, w których dokonuje się wstępnego wyboru kilku potencjalnych dostawców wraz z wynikającymi procedurami konkurencyjnymi pomiędzy wstępnie wybranymi dostawcami, na tym wstępnym etapie preselekcji oferenci będą musieli wykazać jedynie zdolność do dostarczenia wyrobów spełniających minimalne wymagania w zakresie efektywności zawarte w umowie ramowej. W odniesieniu do zamówień (lub zleceń) „na żądanie”, których udziela się w następstwie procedury konkurencyjnej między wstępnie wybranymi dostawcami, co do zasady stosuje się te same zasady co w ramach powyższych liter a) i b), jeżeli należy udowodnić dodatkowe wymagania w ramach procedury konkurencyjnej. Jeżeli procedura konkurencyjna dotyczy wyłącznie ceny, wówczas należy rozważyć przeprowadzenie kontroli na etapie realizacji zamówienia.

Należy również zauważyć, że zgodnie z art. 44 ust. 2 dyrektywy 2014/24/UE instytucje zamawiające muszą zaakceptować inne odpowiednie środki dowodowe. Mogą one obejmować dokumentację techniczną producenta, jeżeli dany wykonawca nie ma dostępu do sprawozdań z badań ani nie ma możliwości ich uzyskania w stosownym terminie. Istnieje jednak warunek, że brak dostępu nie mógł zostać przypisany danemu wykonawcy oraz że dany wykonawca dowiedzie, że wykonywane przez niego prace, dostawy lub usługi spełniają wymagania lub kryteria określone w specyfikacji technicznej, kryteriach udzielenia zamówienia lub warunkach realizacji zamówienia. Jeżeli istnieje odniesienie do zaświadczenia / sprawozdania z badań sporządzonego przez określoną jednostkę oceniającą zgodność, odpowiedzialną za przeprowadzenie badań, instytucje zamawiające muszą zaakceptować również zaświadczenia / sprawozdania z badań wystawione przez inne równoważne jednostki oceniające zgodność.

2 KLUCZOWE ELEMENTY WPLYWU NA ŚRODOWISKO W PRZYPADKU PRODUKTÓW DO CZYSZCZENIA I USŁUG SPRZĄTANIA POWIERZCHNI NA ZEWNĄTRZ

W oparciu o dostępne dowody naukowe w poniższej tabeli zestawiono główne elementy wpływu na środowisko związanego z produktami do czyszczenia i usługami sprzątania powierzchni na zewnątrz z punktu widzenia całego cyklu życia (aby uzyskać szczegółowe informacje, zob. sprawozdanie techniczne). W tej samej tabeli przedstawiono również podejście stosowane w ramach zielonych zamówień publicznych w UE, aby złagodzić lub ograniczyć ten wpływ.

1. Produkty do czyszczenia i usługi sprzątania powierzchni na zewnątrz

Kluczowe elementy wpływu na środowisko podczas cyklu życia produktu	Podejście stosowane w ramach zielonych zamówień publicznych w UE
<ul style="list-style-type: none"> • Postać użytkowa produktu do czyszczenia i wykorzystanie surowców, produkcja oraz wycofanie z użycia produktów do czyszczenia i jednorazowych akcesoriów do czyszczenia • Zużycie energii i wody na etapie użytkowania produktów do czyszczenia i urządzeń energetycznych • Zrzut ścieków związany ze stosowaniem produktów do czyszczenia • Wytwarzanie odpadów (stałych i płynnych) • Korozja fizycznych konstrukcji i pojazdów w związku z używaniem materiałów czyszczących 	 <ul style="list-style-type: none"> • Wymóg kompetencji kluczowych i stosowania najważniejszych środków i praktyk zarządzania środowiskowego w stosunku do dostawców usług • Wymóg zapewnienia odpowiedniego i częstego szkolenia pracowników zatrudnionych przez dostawców usług • Wymóg stosowania produktów do czyszczenia o niskim poziomie wpływu na środowisko • Zachęcanie do zakupu skoncentrowanych produktów do czyszczenia • Wymóg dostarczania produktów jednorazowego użytku o niskim poziomie wpływu na środowisko

Kolejność, w jakiej wymieniono rodzaje wpływu, nie musi odzwierciedlać ich znaczenia.

Szczegółowe informacje na temat konserwacji przestrzeni publicznej, w tym informacje na temat przepisów, norm i źródeł technicznych wykorzystywanych jako dowody, znajdują się w sprawozdaniu technicznym.

2.1 UNIJNE KRYTERIA ZIELONYCH ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH DOTYCZĄCE ZAKUPU PRODUKTÓW DO CZYSZCZENIA I USŁUG SPRZĄTANIA (KATEGORIA 1)

2.1.1 UNIJNE KRYTERIA ZIELONYCH ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH DOTYCZĄCE PRODUKTÓW DO CZYSZCZENIA

2.1.1.1 Przedmiot

PRZEDMIOT
Zakup produktów do czyszczenia oraz usług sprzątania powierzchni na zewnątrz o niskim wpływie na środowisko.

2.1.1.2 Specyfikacja techniczna i kryteria udzielenia zamówienia na zakup produktów do czyszczenia do użytku na zewnątrz

Kryteria podstawowe	Kryteria kompleksowe
SPECYFIKACJA TECHNICZNA (ST)	
<p>ST1. Stosowanie produktów do czyszczenia do użytku na zewnątrz o niskim poziomie wpływu na środowisko</p> <p>1. Żadne używane produkty do czyszczenia nie mogą być klasyfikowane ani oznaczane jako produkty o ostrej toksyczności, jako działające toksycznie na narządy docelowe, jako działające uczulająco na drogi oddechowe lub skórę, jako produkty rakotwórcze, mutagenne lub działające szkodliwie na rozrodczość, jako stwarzające zagrożenie dla środowiska lub jako produkty łatwopalne zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin („rozporządzenie CLP”), jak przedstawiono w tabeli 1 poniżej:</p>	<p>ST1. Stosowanie produktów do czyszczenia do użytku na zewnątrz o niskim poziomie wpływu na środowisko</p> <p>1. Wszystkie produkty do czyszczenia przeznaczone do zużycia w ciągu roku, w ujęciu objętościowym w momencie zakupu, muszą być zgodne z kryterium 4 oznakowania ekologicznego UE dla środków do czyszczenia powierzchni twardych dotyczącym substancji objętych wyłączeniami i ograniczeniami^b.</p> <p>2. W stosownych przypadkach produkty do czyszczenia należy dostarczać wraz z zalecanymi systemami dozowania (np. pompką, cylindrem miarowym). W karcie technicznej systemu dozowania należy określić dawkę i urządzenie dozujące.</p>

Tabela 1	
Ostra toksyczność (Acute Tox.)	Acute Tox. 1, Acute Tox. 2 Acute Tox. 3
Działanie toksyczne na narządy docelowe – powtarzane narażenie (STOT RE) Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie jednorazowe (STOT SE)	STOT RE 1 lub 2 STOT SE 1, 2 lub 3
Rakotwórczość (Carc.)	Carc. 1A, Carc. 1B, Carc. 2
Działanie mutagenne na komórki rozrodcze (Muta.)	Muta. 1A, Muta. 1B, Muta. 2
Działanie szkodliwe na rozrodczość (Repr.)	Repr. 1A, Repr. 1B, Repr. 2
Stwarza zagrożenie dla środowiska	Aquatic Acute 1, Aquatic Chronic 1 lub 2

Weryfikacja:

- Oferent musi dostarczyć deklarację zgodności z niniejszym kryterium, popartą kartami charakterystyki materiału. Za zgodne zostaną uznane produkty, którym przyznano odpowiednie oznakowanie ekologiczne ISO typu I obejmujące te same wymogi.
- Oferent musi dostarczyć deklarację zgodności z niniejszym kryterium, popartą kartami technicznymi.

wodnego (Aquatic)			
Działanie uczulające na drogi oddechowe (Resp. Sens.)	Resp. Sens. 1, 1A lub 1B		
Działanie uczulające na skórę (Skin Sens.)	Skin Sens. 1, 1A lub 1B		

2. W stosownych przypadkach produkty do czyszczenia należy dostarczać wraz z zalecanymi systemami dozowania (np. pompką, cylindrem miarowym). W karcie technicznej systemu dozowania należy określić dawkę i urządzenie dozujące.

Weryfikacja:

1. Oferent musi dostarczyć deklarację zgodności z niniejszym kryterium, popartą kartami charakterystyki materiału. Za zgodne zostaną uznane produkty, którym przyznano odpowiednie oznakowanie ekologiczne ISO typu I obejmujące te same wymagania.
2. Oferent musi dostarczyć deklarację zgodności z niniejszym kryterium, popartą kartami technicznymi.

Nota wyjaśniająca: ST1. Stosowanie produktów do czyszczenia o niskim poziomie wpływu na środowisko

^{b)}Dz.U. L 180 z 12.7.2017, s. 45–62; decyzja Komisji (UE) 2017/1217 z dnia 23 czerwca 2017 r. ustanawiająca kryteria oznakowania ekologicznego UE dla środków do czyszczenia powierzchni twardych. Dostępna na stronie internetowej:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017D1217&from=EN>

ST2. Produkty do usuwania oblodzenia i odśnieżania (takie same w przypadku kryteriów podstawowych i kompleksowych)

1. Zawartość chlorków lub jonów chlorkowych (Cl⁻) w produktach do usuwania oblodzenia i odśnieżania musi wynosić poniżej 1%
2. Produkty do usuwania oblodzenia i odśnieżania nie mogą być klasyfikowane ani oznaczane jako produkty o ostrej toksyczności, jako powodujące korozję metali, jako działające toksycznie na narządy docelowe, jako działające uczulająco na drogi oddechowe lub skórę, jako produkty rakotwórcze, mutagenne lub działające szkodliwie na rozrodczość lub jako stwarzające zagrożenie dla środowiska zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin („rozporządzenie CLP”), jak przedstawiono w tabeli 2.

Tabela 2

Ostra toksyczność	Acute Tox. 1, Acute Tox. 2, Acute Tox. 3
Działanie toksyczne na narządy docelowe – powtarzane narażenie	STOT RE 1 lub 2
Działanie toksyczne na narządy docelowe – jednorazowe narażenie	STOT SE 1, 2 lub 3
Rakotwórczość	Carc. 1A, Carc. 1B, Carc. 2
Działanie mutagenne na komórki rozrodcze	Muta. 1A, Muta. 1B, Muta. 2
Działanie szkodliwe na rozrodczość	Repr. 1A, Repr. 1B, Repr. 2
Stwarza zagrożenie dla środowiska wodnego	Aquatic Acute 1, Aquatic Chronic 1 lub 2, Aquatic Chronic 3

Działanie uczulające na drogi oddechowe	Resp. Sens. 1, 1A lub 1B
Działanie uczulające na skórę	Skin Sens. 1, 1A lub 1B

Weryfikacja:

Oferent musi przedstawić dane (kartę charakterystyki materiału i ilość) produktów, które mają być dostarczane w ramach realizacji zamówienia. Za zgodne uznaje się produkty, którym przyznano oznakowanie ekologiczne ISO typu I obejmujące te konkretne wymogi.

Nota wyjaśniająca: ST2. Produkty do usuwania oblodzenia i odśnieżania

Institucja zamawiająca musi zapewnić, aby dostarczane produkty do usuwania oblodzenia i odśnieżania nadawały się do konserwacji elementów przestrzeni publicznej (np. dróg, chodników, miejsc obsługi klientów zmotoryzowanych i innych ogólnie dostępnych przestrzeni miejskich). ST2 nie obejmuje produktów do usuwania oblodzenia i odśnieżania specjalnego przeznaczenia, np. na drogach startowych na lotniskach.

KRYTERIA UDZIELENIA ZAMÓWIENIA (KU)

KU1. Kompostowalne worki na śmieci

Uwaga: kryterium to ma zastosowanie, jeżeli bioodpady są zbierane oddzielnie, a następnie przetwarzane w przemysłowych kompostowniach, które przyjmują kompostowalne worki.

Punkty będą przyznawane za stosowanie kompostowalnych worków na śmieci przeznaczonych na bioodpady zgodnie z normami EN 14995:2007, EN 13432:2000 lub normami równoważnymi.

Weryfikacja

Oferenci muszą przedstawić dowód certyfikacji zewnętrznej, zgodnie z normami EN 14995:2007, EN 13432:2000 lub z normami równoważnymi.

2.1.2 UNIJNE KRYTERIA ZIELONYCH ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH DOTYCZĄCE ZAKUPU USŁUG SPRZĄTANIA

2.1.2.1 Specyfikacja techniczna i kryteria udzielenia zamówienia na zakup usług sprzątania powierzchni na zewnątrz

Ważne: Wspólne kryteria dotyczące kategorii usług (sekcja 6) mają zastosowanie również do tej kategorii

Kryteria podstawowe	Kryteria kompleksowe
SPECYFIKACJA TECHNICZNA (ST)	
<p>ST3. Środki do czyszczenia, produkty do usuwania oblodzenia i odśnieżania wykorzystywane do świadczenia usług sprzątania</p> <p>1. Produkty do czyszczenia wykorzystywane do świadczenia usług sprzątania muszą spełniać wymogi odpowiedniej specyfikacji technicznej (ST1) na poziomie podstawowym.</p> <p>2. Produkty do usuwania oblodzenia i odśnieżania wykorzystywane do świadczenia usług sprzątania muszą spełniać wymogi odpowiedniej specyfikacji technicznej (ST2) na poziomie podstawowym.</p> <p>Weryfikacja Zob. weryfikacja odpowiedniej specyfikacji technicznej.</p>	<p>ST3. Środki do czyszczenia, produkty do usuwania oblodzenia i odśnieżania wykorzystywane do świadczenia usług sprzątania</p> <p>1. Produkty do czyszczenia wykorzystywane do świadczenia usług sprzątania muszą spełniać wymogi odpowiedniej specyfikacji technicznej (ST1) na poziomie kompleksowym.</p> <p>2. Produkty do usuwania oblodzenia i odśnieżania wykorzystywane do świadczenia usług sprzątania muszą spełniać wymogi odpowiedniej specyfikacji technicznej (ST2) na poziomie kompleksowym.</p> <p>Weryfikacja Zob. weryfikacja odpowiedniej specyfikacji technicznej.</p>

ST4. Czynności w zakresie usuwania oblodzenia oraz odśnieżania (*takie same w przypadku kryteriów podstawowych i kompleksowych*)

Oferenci muszą dysponować pisemnymi procedurami dotyczącymi czynności usuwania oblodzenia i odśnieżania, które muszą być realizowane poprzez łączenie dowolnych z następujących technik:

- odśnieżanie mechaniczne (kombinacje przekopywania, zmiatania, rozbijania i skrobania);
- przeciwdziałanie oblodzeniu;
- wstępne zwilżenie (na podstawie korekty zmiennego wskaźnika zastosowania).

Weryfikacja

Oferenci muszą dostarczyć pisemne procedury i plan usuwania oblodzenia i odśnieżania (zgodnie z mającymi zastosowanie elementami wspólnych kryteriów dotyczących kategorii usług ST1. Środki zarządzania środowiskowego), w tym ze wskazaniem sprzętu i produktów, które zostaną wykorzystane do realizacji zamówienia.

ST5. Redukcja kurzu ulicznego zawierającego PM10 (*takie same w przypadku kryteriów podstawowych i kompleksowych*)

- Oferenci muszą posiadać pisemne procedury dotyczące środków redukcji kurzu ulicznego zawierającego PM10, przy wdrażaniu których należy stosować następujące najlepsze praktyki (lub inne stosowne środki): praktyki w zakresie kontroli trakcji (piaskowanie na potrzeby trakcyjnych z wykorzystaniem mokrego przesianego i odpornego na ścieranie materiału skalnego);
- wdrożenie praktyk w zakresie wiązania pyłu (roztwory wiążące pył, techniki rozrzucania);
- praktyki w zakresie oczyszczania ulic (kombinacje z wykorzystaniem zmiatarek mechanicznych i próżniowych, szorowarek ulicznych).

Weryfikacja

Oferenci muszą dostarczyć pisemne procedury i plan usług sprzątania w celu redukcji kurzu ulicznego zawierającego PM10 (zgodnie z mającymi zastosowanie elementami wspólnych kryteriów dotyczących kategorii usług ST1. Środki zarządzania środowiskowego), w tym ze wskazaniem sprzętu i produktów, które zostaną wykorzystane do realizacji zamówienia.

2.1.2.2 Klauzule dotyczące realizacji zamówienia

Kryteria podstawowe	Kryteria kompleksowe
KLAUZULE DOTYCZĄCE REALIZACJI ZAMÓWIENIA	
<p>KRZ1. Odchwaszczanie</p> <p>Oprócz stosowania się do wymogów określonych w przepisach lokalnych dotyczących stosowania chemicznych środków chwastobójczych tych nie wolno stosować:</p> <ul style="list-style-type: none">– na 4 dni przed zamiataniem terenu lub po jego zmiataniu; oraz– w przypadku wystąpienia (lub dużego prawdopodobieństwa wystąpienia) opadów lub rosy, aby uniknąć zmycia środków chwastobójczych z roślin. <p>Ponadto środki chwastobójcze należy stosować zgodnie z najnowszą obowiązującą wersją metody zrównoważonego odchwaszczania chodników¹.</p> <p>Dokumentacja na temat środków chwastobójczych, wskaźniki dawkowania i plany stosowania muszą być przechowywane i udostępniane instytucji zamawiającej do celów weryfikacji. Instytucja zamawiająca może określić zasady stosowania kar za niespełnianie wymagań lub kryteriów.</p>	<p>KRZ1. Odchwaszczanie</p> <p>Odchwaszczanie należy przeprowadzać metodami niechemicznymi (z wyjątkiem organicznego octu), w tym metodą termiczną, mechaniczną lub biologiczną.</p> <p>Dokumentacja na temat niechemicznych metod odchwaszczania i plany stosowania muszą być przechowywane i udostępniane instytucji zamawiającej do celów weryfikacji. Instytucja zamawiająca może określić zasady stosowania kar za niespełnianie wymagań lub kryteriów.</p>

Nota wyjaśniająca: KRZ1. Odchwaszczanie

Uwaga dotycząca zrównoważonego odchwaszczania chodników

Środki chwastobójcze należy stosować zgodnie z najnowszą obowiązującą wersją metody zrównoważonego odchwaszczania chodników, na temat której informacje można znaleźć pod adresem: <http://www.wur.nl/en/Research-Results/Projects-and-programmes/SWEEP/Results.htm>

KRZ2. Czynności w zakresie usuwania graffiti (takie same w przypadku kryteriów podstawowych i kompleksowych)

Uwaga: Kryterium to ma zastosowanie wyłącznie wówczas, gdy graffiti znajduje się na powierzchni innej niż elewacje budynków, a do jego usunięcia trzeba użyć spryskiwaczy wody pod wysokim ciśnieniem.

Wykonawca może zastosować spryskiwacze wody pod wysokim ciśnieniem (oraz w razie potrzeby roztwory czyszczące) do usunięcia graffiti z powierzchni innych niż elewacje budynków, pod warunkiem że dostępny jest oddzielny system, który umożliwia odzyskanie brudnej wody, a następnie jej uzdatnienie. Przykładowo może to być system recyklingu wody do wyłapywania zużytej wody, jej filtrowania i ponownego wykorzystania.

Jako dowód spełnienia powyższych wymogów wykonawca musi dokumentować informacje dotyczące ilości i sposobu unieszkodliwiania ścieków i odpadów powstałych w wyniku usuwania graffiti. Dokumentacja na temat usuwania graffiti, obejmująca warunki operacyjne i wykorzystane produkty, musi być przechowywana i udostępniana instytucji zamawiającej do celów weryfikacji.

Nota wyjaśniająca: KRZ2. Usuwanie graffiti

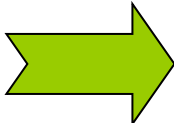
Instytucja zamawiająca może wskazać najodpowiedniejszy sposób usuwania graffiti w odniesieniu do danej powierzchni, która ma zostać wyczyszczona. W odniesieniu do następujących rodzajów powierzchni powszechnie zaleca się stosowanie następujących metod usuwania graffiti:

- a) podłoże ceglane – usuwanie za pomocą systemu strumieniowo-ściernego;*
- b) podłoże drewniane – zamalowywanie;*
- c) podłoże nieporowate – stosowanie zmywaczy chemicznych;*
- d) graffiti na szkłe lub wytrawianie – stosowanie zmywaczy chemicznych;*
- e) znaki drogowe – stosowanie zmywaczy chemicznych do graffiti przeznaczonych do delikatnych powierzchni (ich skuteczność zależy jednak od rodzaju graffiti).*

3 KLUCZOWE ELEMENTY WPLYWU NA ŚRODOWISKO W PRZYPADKU PRODUKTÓW I USŁUG OGRODNICZYCH

W oparciu o dostępne dowody naukowe w poniższej tabeli zestawiono główne elementy wpływu na środowisko spowodowanego przez produkty i usługi ogrodnicze z punktu widzenia całego cyklu życia (aby uzyskać szczegółowe informacje, zob. sprawozdanie techniczne). W tej samej tabeli przedstawiono również podejście stosowane w ramach zielonych zamówień publicznych w UE, aby złagodzić lub ograniczyć ten wpływ.

1. Produkty i usługi ogrodnicze

Kluczowe elementy wpływu na środowisko podczas cyklu życia produktu	Podejście stosowane w ramach zielonych zamówień publicznych w UE
<ul style="list-style-type: none"> • Zanieczyszczenie gleby i wód, eutrofizacja, bioakumulacja i biomagnifikacja substancji niebezpiecznych o niekorzystnym, a nawet toksycznym oddziaływaniu na środowisko, spowodowane nieodpowiednim stosowaniem środków ochrony roślin • Nadużywanie w polepszaczach gleby nieodnawialnych zasobów, takich jak torf • Wysokie zużycie wody pitnej • Wytwarzanie dużych ilości odpadów organicznych • Wytwarzanie dużych ilości odpadów opakowaniowych 	 <ul style="list-style-type: none"> • Stosowanie kompostu pochodzącego z oddzielnie zbieranych odpadów jako polepszacza gleby i nawozu, z zastosowaniem ścisłych kontroli jakości • Unikanie stosowania torfu jako polepszacza gleby • Ograniczenie stosowania środków ochrony roślin i stosowanie alternatywnych technik zwalczania szkodników^a • Wymóg używania (w miarę możliwości) wody niezdatnej do picia i instalowanie wydajnych systemów nawadniających i korzystanie z nich • Stosowanie różnych środków w celu ograniczenia zapotrzebowania na wodę, takich jak mulczowanie, rozmieszczenie roślin według ich zapotrzebowania na wodę lub dobór przystosowanych/rodzimych roślin ozdobnych

- Nabywanie, w miarę możliwości, rodzimych roślin ozdobnych wyprodukowanych metodami ekologicznymi
- Stosowanie środków zapobiegawczych w celu kontroli torfu i zwalczania inwazyjnych gatunków obcych
- Zapewnienie selektywnej zbiórki odpadów oraz przetwarzania odpadów organicznych do celów kompostowania i mulczowania
- Nabywanie produktów dostarczanych w opakowaniach nadających się do kompostowania, wielokrotnego użytku lub ulegających biodegradacji
- Odpowiednie szkolenie personelu

Kolejność, w jakiej wymieniono rodzaje wpływu, nie musi odzwierciedlać ich znaczenia.

^aTechniki alternatywne określone w sprawozdaniu dotyczącym kontekstu technicznego obejmują szeroką gamę produktów lub metod niechemicznych stosowanych do zwalczania szkodników, które to produkty lub metody charakteryzują się mniejszym wpływem na środowisko w porównaniu z rozwiązaniami chemicznymi. Takie techniki mogą obejmować ekologiczne środki chwastobójcze bądź mechaniczne (szorowanie, zamiatanie, koszenie, ręczne wyrywanie) lub termiczne (wypalanie, zalewanie gorącą wodą) metody odchwaszczania.

Szczegółowe informacje na temat konserwacji przestrzeni publicznej, w tym informacje na temat przepisów, norm i źródeł technicznych wykorzystywanych jako dowody, znajdują się w sprawozdaniu technicznym.

3.1 UNIJNE KRYTERIA ZIELONYCH ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH DOTYCZĄCE ZAKUPU PRODUKTÓW I USŁUG OGRODNICZYCH (KATEGORIA 2)

3.1.1 UNIJNE KRYTERIA ZIELONYCH ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH DOTYCZĄCE ZAKUPU PRODUKTÓW OGRODNICZYCH

3.1.1.1 Przedmiot

PRZEDMIOT
Zakup produktów i usług ogrodniczych o ograniczonym wykorzystaniu zasobów i minimalnym wpływie na środowisko.

3.1.1.2 Specyfikacja techniczna i kryteria udzielenia zamówienia dotyczące zakupu produktów ogrodniczych

Kryteria podstawowe	Kryteria kompleksowe
SPECYFIKACJA TECHNICZNA (ST)	
<p>ST1. Rośliny ozdobne</p> <p><i>Uwaga: Aby ograniczyć zużycie wody i nawozów, należy nabywać rośliny ozdobne z gatunków odpowiednich do miejscowych warunków uprawy (takich jak kwaśność gleby, średnia wielkość opadów, zakres temperatur w roku itp.). Samorząd terytorialny musi zapewnić wykaz gatunków roślin określanych jako odpowiednie do miejscowych warunków uprawy.</i></p> <p>Nabyte rośliny ozdobne muszą spełniać następujące wymogi:</p>	<p>ST1. Rośliny ozdobne</p> <p><i>Uwaga: Aby ograniczyć zużycie wody i nawozów, należy nabywać rośliny ozdobne z gatunków odpowiednich do miejscowych warunków uprawy (takich jak kwasowość gleby, średnia wielkość opadów, zakres temperatur w roku itp.). Samorząd terytorialny musi zapewnić wykaz gatunków roślin określanych jako odpowiednie do miejscowych warunków uprawy.</i></p> <p>Nabyte rośliny ozdobne muszą spełniać następujące wymogi:</p>

1. X%^a roślin musi być wyprodukowane metodami ekologicznymi: uprawiane zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu (WE) nr 834/2007 lub równoważnymi wymogami; lub
2. Y%^a roślin musi być objęte integrowaną ochroną roślin: uprawiane zgodnie z zasadami integrowanej ochrony roślin określonymi w programie integrowanej ochrony roślin Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) lub dyrektywie UE 2009/128/WE.

Weryfikacja

Oferent musi przedstawić informacje (nazwę i ilość) dotyczące roślin ozdobnych, które mają być dostarczane w ramach realizacji zamówienia, wskazując w szczególności te produkty, które są zgodne z wymogami w zakresie integrowanej ochrony roślin lub produkcji ekologicznej.

Należy akceptować udokumentowane informacje o transakcjach umożliwiające weryfikację zgodności poszczególnych roślin lub partii roślin oraz identyfikowalność do punktu certyfikacji. Obejmuje to ważną certyfikację w zakresie produkcji ekologicznej lub z wykorzystaniem integrowanej ochrony roślin^b.

1. Z%^a roślin musi być wyprodukowane metodami ekologicznymi: uprawiane zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu (WE) nr 834/2007 lub równoważnymi wymogami; lub
2. W%^a roślin musi być objęte integrowaną ochroną roślin: uprawiane zgodnie z zasadami integrowanej ochrony roślin określonymi w programie integrowanej ochrony roślin Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) lub dyrektywie UE 2009/128/WE.

Weryfikacja

Oferent musi przedstawić informacje (nazwę i ilość) dotyczące roślin ozdobnych, które mają być dostarczane w ramach realizacji zamówienia, wskazując w szczególności te produkty, które są zgodne z wymogami w zakresie integrowanej ochrony roślin lub produkcji ekologicznej.

Należy akceptować udokumentowane informacje o transakcjach umożliwiające weryfikację zgodności poszczególnych roślin lub partii roślin oraz identyfikowalność do punktu certyfikacji. Obejmuje to ważną certyfikację w zakresie produkcji ekologicznej lub z wykorzystaniem integrowanej ochrony roślin^b.

Nota wyjaśniająca: ST1. Rośliny ozdobne

Institucja zamawiająca będzie zobowiązana określić sposób obliczania wartości procentowej zakupu, tj. czy będzie się to odbywać na podstawie liczby, czy też na podstawie ich wartości. W przypadku określonych roślin do celów ułatwienia weryfikacji można wymagać, aby wszystkie takie

rośliny były wyprodukowane metodami ekologicznymi. Jeżeli na rynku krajowym/regionalnym nie występują ekologiczne rośliny ozdobne, instytucja zamawiająca może ustalić, że odsetek roślin ekologicznych jest równy zero.

a) Progi X% i Y% / W% i Y% określa zamawiający.

b) W momencie tworzenia niniejszego dokumentu programy certyfikacji MPS-GAP i program GLOBALG.A.P. dotyczący kwiatów i roślin obejmowały wymóg przestrzegania zasad integrowanej ochrony roślin, w związku z czym takie certyfikaty stanowią wystarczające potwierdzenie stosowania produkcji zgodnej z tymi zasadami.

Program MPS-GAP stanowi podstawową certyfikację w zakresie dobrej praktyki rolniczej, której celem jest zapewnienie bezpiecznych warunków pracy i wyższego poziomu bezpieczeństwa dla środowiska. Certyfikat MPS-GAP jest przyznawany przedsiębiorstwom zaopatrującym detalistów i obejmuje szereg wymogów dotyczących produkcji w zakresie identyfikowalności, zrównoważoności, bezpieczeństwa i higieny. Ten program certyfikacji jest porównywany z programem GLOBALG.A.P., w związku z czym spełnia wymogi inicjatywy na rzecz zrównoważonej uprawy kwiatów (FSI – ang. „floriculture sustainability initiative”).

GLOBALG.A.P. to globalna dobrowolna norma dotycząca certyfikacji produktów rolnych na całym świecie. G.A.P to skrót od angielskiego wyrażenia „good agricultural practice”, czyli „dobra praktyka rolnicza”.

Krajowy program ekologiczny Stanów Zjednoczonych (ang. „National Organic Program”, NOP) lub równoważne zobowiązania prawne ustanowione przez partnerów handlowych UE uznaje się za równoważne unijnemu programowi ekologicznemu (zob. załącznik III do rozporządzenia Komisji (WE) nr 1235/2008 ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w odniesieniu do ustaleń dotyczących przywozu produktów ekologicznych z krajów trzecich). Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2019/39 z dnia 10 stycznia 2019 r. zmienia rozporządzenie Komisji (WE) nr 1235/2008.

ST2. Pojemniki i opakowania na rośliny

Rośliny muszą być dostarczane w następujących pojemnikach (lub w skrzyniach lub pudłach w przypadku małych roślin) (kolejność zgodna ze stopniem pierwszeństwa):

- pojemniki wielokrotnego użytku (oferent stosować system zwrotu pojemników);
- pojemniki nadające się do recyklingu (jeżeli istnieją miejskie punkty zbierania do celów recyklingu);
- pojemniki kompostowalne zgodnie z normą EN 14995:2007 lub EN 13432:2000, jeżeli istnieją miejskie punkty zbierania przyjmujące takie przedmioty.

Weryfikacja

W przypadku stosowania pojemników wielokrotnego użytku oferent musi przedstawić opis systemu zwrotu pojemników. Oferent musi również przedstawić egzemplarz podpisanej umowy zawartej ze szkółką roślin, jeżeli sam nie prowadzi szkółki roślin.

W przypadku stosowania pojemników nadających się do recyklingu należy dostarczyć deklarację zgodności z tym kryterium.

W przypadku stosowania pojemników kompostowalnych oferenci muszą przedstawić sprawozdania z badań potwierdzające, że skład materiałowy spełnia wymogi określone w normie EN 14995:2007, EN 13432:2000 lub równoważnej.

ST3. Inwazyjne gatunki obce (takie same w przypadku kryteriów podstawowych i kompleksowych)

Uwaga: W pierwszej kolejności należy wybierać gatunki roślin występujące na danym obszarze w warunkach naturalnych. W przypadku sadzenia gatunków obcych należy upewnić się, że nie staną się one inwazyjne, oraz uwzględnić lokalną lub krajową politykę w zakresie zwalczania inwazyjnych gatunków obcych i politykę europejską w zakresie inwazyjnych gatunków obcych (rozporządzenie UE nr 1143/2014).

Należy nabywać rodzime rośliny ozdobne. W przypadku sadzenia gatunków obcych należy upewnić się, że nie będą one inwazyjne.

Weryfikacja

Oferent musi przedstawić informacje na temat roślin ozdobnych (podać ich nazwę), które mają być dostarczone.

Nota wyjaśniająca: ST3. Inwazyjne gatunki obce

W przypadku ograniczonych informacji na temat danych rodzajów gatunków należy skonsultować się z ekspertami w celu ustalenia, czy zasadzone gatunki są gatunkami rodzimymi, a jeżeli są to gatunki obce, czy nie staną się inwazyjne. Ponadto należy upewnić się, że dane gatunki roślin odpowiadają miejscowym warunkom (jeżeli chodzi o glebę, warunki hydrologiczne, opady, odwadnianie, nasłonecznienie itp.). Należy odnieść się do lokalnych lub krajowych wykazów inwazyjnych gatunków roślin oraz wykazu inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii, wyszczególnionych w rozporządzeniu nr 1143/2014.

ST4. Składniki organiczne polepszaczy gleby i ściółki

Następujące materiały nie są dozwolone jako składniki organiczne produktu końcowego:

- torf;
- materiały całkowicie lub częściowo pochodzące z frakcji organicznej mieszanych odpadów komunalnych z gospodarstw domowych, oddzielone w procesie mechanicznego, fizykochemicznego, biologicznego lub ręcznego przetwarzania;

ST4. Składniki organiczne polepszaczy gleby i ściółki

Następujące materiały są dozwolone jako składniki organiczne produktu końcowego:

- materiały pochodzące z recyklingu bioodpadów z selektywnej zbiórki, zgodnie z definicją w art. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE;
- materiały pochodzące z kategorii 2 i 3 produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, jak określono w art. 32 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 oraz zgodnie

<ul style="list-style-type: none"> – materiały całkowicie lub częściowo pochodzące z osadów pochodzących z oczyszczalni ścieków komunalnych i z osadów pochodzących z branży papierniczej; – Materiały całkowicie lub częściowo pochodzące z produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego kategorii 1 zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009. <p>Weryfikacja</p> <p>Oferenci muszą podać szczegółowy skład produktu, określić pochodzenie materii organicznej oraz złożyć deklarację zgodności z wyszczególnionymi wyżej wymogami.</p> <p>Produkty z oznakowaniem ekologicznym UE dla podłoży uprawowych, polepszaczy gleby i ściółki ogrodniczej zgodnie z decyzją Komisji 2015/2099/WE¹ lub innym odpowiednim oznakowaniem ekologicznym typu I spełniającym wymienione kryteria zostaną uznane za zgodne. Inne odpowiednie środki dowodowe, takie jak dokumentacja techniczna producenta lub sprawozdanie z badania przeprowadzonego przez niezależny organ, również zostaną uznane.</p>	<p>ze standardami technicznymi określonymi w rozporządzeniu wykonawczym (UE) nr 142/2011;</p> <ul style="list-style-type: none"> – materiały pochodzące z odchodów, słomy i innych naturalnych niebędących niebezpiecznymi substancjami pochodzących z produkcji rolniczej lub leśnej, jak określono w art. 2 ust. 1 lit. f) dyrektywy 2008/98/WE; – materiały pochodzące z wszelkich innych produktów ubocznych z biomasy, zgodnie z definicją w art. 5 dyrektywy 2008/98/WE, które nie zostały wymienione powyżej, z zastrzeżeniem przepisów pkt 2 i 3 poniżej; – materiały pochodzące z recyklingu lub odzysku wszelkich innych odpadów z biomasy, innych niż wymienione powyżej, z zastrzeżeniem przepisów pkt 2 i 3 poniżej. <p>2) Następujące materiały nie są dozwolone jako składniki organiczne produktu końcowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – torf; – materiały całkowicie lub częściowo pochodzące z frakcji organicznej mieszanych odpadów komunalnych z gospodarstw domowych, oddzielone w procesie mechanicznego, fizykochemicznego, biologicznego lub ręcznego przetwarzania; – materiały całkowicie lub częściowo pochodzące z osadów pochodzących z oczyszczalni ścieków komunalnych i z osadów pochodzących z branży papierniczej;
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> – materiały całkowicie lub częściowo pochodzące z produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego kategorii 1 zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009; – materiały całkowicie lub częściowo pochodzące z osadów innych niż dozwolone w pkt 3 poniżej. <p>3) Materiały pochodzące z recyklingu lub odzysku osadów są dozwolone wyłącznie w przypadku, gdy osady te spełniają następujące wymogi:</p> <p>a) zostały zaklasyfikowane do jednego z następujących rodzajów odpadów, zgodnie z europejskim wykazem odpadów określonym w decyzji Komisji 2000/532/WE:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 020305 – osady z zakładowych oczyszczalni ścieków powstałe w wyniku przygotowywania i przetwórstwa owoców, warzyw, zbóż, olejów jadalnych, kakao, kawy, herbaty i tytoniu; produkcji konserw; produkcji drożdży i ekstraktu drożdżowego, produkcji i fermentacji melasy; – 020403 – osady z zakładowych oczyszczalni ścieków powstałe przy przetwarzaniu cukru; – 020502 – osady z zakładowych oczyszczalni ścieków pochodzące z przemysłu mleczarskiego; – 020603 – osady z zakładowych oczyszczalni ścieków pochodzące z przemysłu piekarskiego i cukierniczego; – 020705 – osady z zakładowych oczyszczalni ścieków pochodzące z
--	---

	<p>produkcji napojów alkoholowych i bezalkoholowych (z wyłączeniem kawy, herbaty i kakao);</p> <p>b) osady te są oddzielone, tzn. że nie zostały one zmieszane ze ściekami lub osadami pochodzącymi z innych procesów produkcyjnych.</p> <p>Weryfikacja</p> <p>Oferenci muszą podać szczegółowy skład produktu, określić pochodzenie materii organicznej oraz złożyć deklarację zgodności z wyszczególnionymi wyżej wymogami.</p> <p>Produkty z oznakowaniem ekologicznym UE dla podłoży uprawowych, polepszaczy gleby i ściółki ogrodniczej zgodnie z decyzją Komisji 2015/2099/WE lub innym odpowiednim oznakowaniem ekologicznym typu I spełniającym wymienione kryteria zostaną uznane za zgodne. Inne odpowiednie środki dowodowe, takie jak dokumentacja techniczna producenta lub sprawozdanie z badania przeprowadzonego przez niezależny organ, również zostaną uznane.</p>
<p>Nota wyjaśniająca: ST4. Składniki organiczne polepszaczy gleby i ściółki</p> <p><i>¹⁾ Oczekuje się, że decyzja Komisji 2015/2099/WE zostanie w przyszłości zmieniona. Po wprowadzeniu zmian opublikowana zostanie nowa wersja i oczekuje się, że instytucje zamawiające odniosą się do niej w kontekście tego kryterium.</i></p> <p><i>Specyfikacja techniczna dotycząca składników organicznych polepszaczy gleby jest dostosowana do terminów stosowanych w dyrektywie ramowej w sprawie odpadów. Terminy te definiują status prawny materiałów, tj. odpadów, produktów ubocznych, materiałów rolniczych itp., co pociąga za sobą konsekwencje prawne dla ich przetwarzania i usuwania. Poniżej wymieniono niektóre definicje i przykłady, aby ułatwić stosowanie tych terminów:</i></p>	

- „materiały pochodne” oznaczają, że składniki muszą być wynikiem stabilizacji i kondycjonowania odpadów, produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego itp. Obróbka ta może mieć formę degradacji beztlenowej, kompostowania, pirolizy lub stanowić połączenie różnych metod obróbki;
- „recykling bioodpadów z selektywnej zbiórki, zgodnie z definicją w art. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE” oznacza kompostowanie lub degradację beztlenową ulegających biodegradacji odpadów ogrodowych i parkowych, odpadów żywności i kuchennych z gospodarstw domowych, restauracji, placówek zbiorowego żywienia i handlu detalicznego, zebranych selektywnie;
- „kategoria 2 i 3 produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, jak określono w art. 32 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 oraz zgodnie ze standardami technicznymi określonymi w rozporządzeniu wykonawczym (UE) nr 142/2011” oznacza całe zwierzęta lub ich części, produkty pochodzenia zwierzęcego itp., nieprzeznaczone do spożycia przez ludzi, które mogą być poddawane obróbce w drodze kompostowania i degradacji beztlenowej;
- „odchody, słoma i inne naturalne niebędące niebezpiecznymi substancje pochodzące z produkcji rolniczej lub leśnej, jak określono w art. 2 ust. 1 lit. f) dyrektywy 2008/98/WE” oznaczają pozostałości powstałe w wyniku działalności rolniczej i leśnej, które nie mają statusu prawnego odpadów lub produktów ubocznych. Nie stwarzają one żadnego zagrożenia dla środowiska ani zdrowia i są zazwyczaj ponownie wykorzystywane w ramach tej samej działalności rolniczej lub leśnej;
- „frakcja organiczna zmieszanych odpadów komunalnych z gospodarstw domowych oddzielonych w procesie mechanicznego, fizykochemicznego, biologicznego lub ręcznego przetwarzania” oznacza bioodpady, które nie zostały zebrane oddzielnie;
- „produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego kategorii 1 zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009” stwarzają zagrożenie dla zdrowia i środowiska związane z chorobami i zanieczyszczeniami oraz wymagają szczególnej obróbki.

ST5. Substancje niebezpieczne (metale ciężkie) w polepszaczach gleby

Zawartość następujących elementów w produkcie końcowym lub

ST5. Substancje niebezpieczne (metale ciężkie) w polepszaczach gleby

Zawartość następujących elementów w produkcie końcowym lub składniku nie może przekraczać wartości przedstawionych poniżej, mierzonych w

składniku nie może przekraczać wartości przedstawionych poniżej, mierzonych w przeliczeniu na suchą masę produktu.

Tabela 3

Składnik	mg/kg (sucha masa)
Kadm (Cd)	1,5
Całkowity chrom (Cr)	100
Miedź (Cu)	200
Rtęć (Hg)	1
Nikiel (Ni)	50
Ołów (Pb)	120
Cynk (Zn)	600

Weryfikacja

Oferenci muszą dostarczyć odpowiednie sprawozdania z badań (EN 13650 lub normę równoważną; EN 16175 lub normę równoważną dla Hg) wykazujące, że powyższe kryterium zostało spełnione.

Produkty z oznakowaniem ekologicznym UE dla podłoży uprawowych, polepszaczy gleby i ściółki ogrodniczej zgodnie z decyzją Komisji 2015/2099/WE lub innym odpowiednim oznakowaniem ekologicznym typu I spełniającym wymienione

przeliczeniu na suchą masę produktu.

Tabela 3

Składnik	mg/kg (sucha masa)
Kadm (Cd)	1
Całkowity chrom (Cr)	100
Miedź (Cu)	100
Rtęć (Hg)	1
Nikiel (Ni)	50
Ołów (Pb)	100
Cynk (Zn)	300

Weryfikacja

Oferenci muszą dostarczyć odpowiednie sprawozdania z badań (EN 13650 lub normę równoważną; EN 16175 lub normę równoważną dla Hg) wykazujące, że powyższe kryterium zostało spełnione.

Produkty z oznakowaniem ekologicznym UE dla podłoży uprawowych, polepszaczy gleby i ściółki ogrodniczej zgodnie z decyzją Komisji 2015/2099/WE lub innym odpowiednim oznakowaniem ekologicznym typu I spełniającym wymienione kryteria zostaną uznane za zgodne. Inne odpowiednie środki dowodowe, takie jak dokumentacja techniczna producenta lub sprawozdanie z badania przeprowadzonego przez

<p>kryteria zostaną uznane za zgodne. Inne odpowiednie środki dowodowe, takie jak dokumentacja techniczna producenta lub sprawozdanie z badania przeprowadzonego przez niezależny organ, również zostaną uznane.</p>	<p>niezależny organ, również zostaną uznane.</p>
	<p>ST6. Zanieczyszczenia fizyczne w polepszaczach gleby</p> <p>Zawartość szkła, metalu i tworzyw sztucznych o rozmiarze oczek > 2 mm (suma każdego udziału) w produkcie końcowym nie przekracza 0,5%, mierzonych w suchej masie.</p> <p>Weryfikacja</p> <p>Oferenci muszą dostarczyć odpowiednie sprawozdania z badań (CEN/TS 16202 lub normę równoważną) wykazujące, że powyższe kryterium zostało spełnione.</p> <p>Produkty z oznakowaniem ekologicznym UE dla podłoży uprawowych, polepszaczy gleby i ściółki ogrodniczej zgodnie z decyzją Komisji 2015/2099/WE lub innym odpowiednim oznakowaniem ekologicznym typu I spełniającym wymienione kryteria zostaną uznane za zgodne. Inne odpowiednie środki dowodowe, takie jak dokumentacja techniczna producenta lub sprawozdanie z badania przeprowadzonego przez niezależny organ, również zostaną uznane.</p>
	<p>ST7. Właściwości użytkowe polepszaczy gleby</p> <p>a) Produkty nie mogą wywierać niekorzystnego wpływu na wschodzenie</p>

	<p>ani wzrost roślin.</p> <p>b) Zawartość materii organicznej w produkcie końcowym, określona jako strata przy prażeniu, wynosi co najmniej 15% suchej masy (% DW).</p> <p>c) Zawartość suchej masy w produkcie końcowym wynosi co najmniej 25% mokrej masy.</p> <p>Weryfikacja</p> <p>Oferenci muszą dostarczyć odpowiednie sprawozdania z badań (a) EN ISO 16086-1 lub normę równoważną; b) EN 13039 lub normę równoważną; c) EN 13040 lub normę równoważną) wykazujące, że powyższe kryterium zostało spełnione.</p> <p>Produkty z oznakowaniem ekologicznym UE dla podłoży uprawowych, polepszaczy gleby i ściółki ogrodniczej zgodnie z decyzją Komisji 2015/2099/WE lub innym odpowiednim oznakowaniem ekologicznym typu I spełniającym wymienione kryteria zostaną uznane za zgodne. Inne odpowiednie środki dowodowe, takie jak dokumentacja techniczna producenta lub sprawozdanie z badania przeprowadzonego przez niezależny organ, również zostaną uznane.</p>
	<p>ST8. Pierwotne patogeny w polepszaczach gleby</p> <p>Zawartość pierwotnych patogenów w produkcie końcowym nie może przekraczać następujących poziomów:</p> <p>a) <i>Salmonella</i> spp.: nieobecne w 25g mokrej masy;</p> <p>b) <i>E. coli</i>: <1000 CFU/g mokrej masy (CFU: jednostki tworzące kolonie).</p>

	<p>Weryfikacja</p> <p>Oferenci muszą dostarczyć odpowiednie sprawozdania z badań (a) ISO 6579 lub norma równoważna; b) CEN/TR 16193) wykazujące, że powyższe kryterium zostało spełnione.</p> <p>Produkty z oznakowaniem ekologicznym UE dla podłoży uprawowych, polepszaczy gleby i ściółki ogrodniczej zgodnie z decyzją Komisji 2015/2099/WE lub innym odpowiednim oznakowaniem ekologicznym typu I spełniającym wymienione kryteria zostaną uznane za zgodne. Inne odpowiednie środki dowodowe, takie jak dokumentacja techniczna producenta lub sprawozdanie z badania przeprowadzonego przez niezależny organ, również zostaną uznane.</p>
<p>ST9. Automatyczne nawadnianie (<i>takie same w przypadku kryteriów podstawowych i kompleksowych</i>)</p> <p><i>Uwaga: Instytucja zamawiająca przekaze wytyczne oparte na cechach dostępności zasobów wodnych specyficznych dla klimatu i umiejscowienia systemu nawadniającego.</i></p> <p>Systemy automatycznego nawadniania muszą umożliwiać szczegółową parametryzację, pozwalając na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ustanowienie różnych stref nawadniania; – dostosowanie ilości wydanej wody w zależności od strefy; – zaprogramowanie okresów nawadniania zgodnie ze strefami; – zmierzenie poziomu wilgotności gleby i automatyczne zablokowanie nawadniania zgodnie ze strefami, gdy poziom wilgotności gleby jest wystarczająco wysoki (zgodnie z definicją instytucji zamawiającej), np. po deszczu. <p>Weryfikacja</p>	

Oferenci muszą przedłożyć stosowną dokumentację wykazującą, że powyższe kryteria są spełnione.

KRYTERIA UDZIELENIA ZAMÓWIENIA

KU1. Dodatkowe rośliny ozdobne (*takie same w przypadku kryteriów podstawowych i kompleksowych*)

Punkty przyznaje się proporcjonalnie do każdego wprowadzenia udoskonalenia o 10% w stosunku do minimalnych specyfikacji technicznych dotyczących certyfikowanej integrowanej ochrony roślin lub ekologicznych roślin ozdobnych (*należy szczegółowo określić, w jaki stopniu więcej punktów zostanie przyznanych za wprowadzenie udoskonalenia w zakresie roślin ekologicznych, którym należy przyznać więcej punktów niż integrowanej ochronie roślin*).

Weryfikacja

Zob. ST1 powyżej.

3.1.2 UNIJNE KRYTERIA ZIELONYCH ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH DOTYCZĄCE USŁUG OGRODNICZYCH

3.1.2.1 Specyfikacje techniczne i kryteria udzielenia zamówienia dotyczące zakupu usług ogrodniczych

Ważne: Wspólne kryteria dotyczące kategorii usług (sekcja 6) mają zastosowanie również do tej kategorii

Kryteria podstawowe	Kryteria kompleksowe
SPECYFIKACJA TECHNICZNA (ST)	
<p>ST10. Rośliny ozdobne i polepszacze gleby wykorzystywane do świadczenia usług ogrodniczych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rośliny ozdobne dostarczane w ramach świadczenia usług ogrodniczych muszą spełniać wymogi odpowiednich specyfikacji technicznych (ST1–ST3) na poziomie podstawowym. • Polepszacze gleby wykorzystywane do świadczenia usług ogrodniczych muszą spełniać wymogi odpowiednich specyfikacji technicznych (ST4–ST5) na poziomie podstawowym. <p>Weryfikacja Zob. weryfikacja odpowiedniej specyfikacji technicznej.</p>	<p>ST10. Rośliny ozdobne i polepszacze gleby wykorzystywane do świadczenia usług ogrodniczych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rośliny ozdobne dostarczane w ramach świadczenia usług ogrodniczych muszą spełniać wymogi odpowiednich specyfikacji technicznych (ST1–ST3) na poziomie kompleksowym. • Polepszacze gleby wykorzystywane do świadczenia usług ogrodniczych muszą spełniać wymogi odpowiednich specyfikacji technicznych (ST4–ST9) na poziomie kompleksowym. <p>Weryfikacja Zob. weryfikacja odpowiedniej specyfikacji technicznej.</p>
<p>ST11. Zwalczanie agrofagów i zarządzanie inwazyjnymi gatunkami obcymi</p> <p>Oferent musi przedstawić roczny plan zabiegów fitosanitarnych. <i>(Może to być połączone z kryterium udzielenia zamówienia dotyczącym</i></p>	<p>ST11. Zwalczanie agrofagów i zarządzanie inwazyjnymi gatunkami obcymi</p> <p>Oferent musi przedstawić roczny plan zabiegów fitosanitarnych, który musi obejmować wyłącznie niechemiczne metody obróbki, takie jak</p>

<p><i>oceny jakości takiego planu).</i></p> <p>W planie tym uwzględniona zostanie lokalna lub krajowa polityka w zakresie kontroli inwazyjnych gatunków obcych i polityka europejska w zakresie inwazyjnych gatunków obcych (rozporządzenie UE nr 1143/2014). Plan musi być zgodny z przepisami dyrektywy UE 2009/128/WE w sprawie zrównoważonego stosowania pestycydów i z lokalną polityką w zakresie stosowania chemikaliów.</p> <p>Weryfikacja Oferent musi przedstawić plan zabiegów fitosanitarnych.</p>	<p>obróbka termiczna, mechaniczna lub biologiczna.</p> <p><i>(Może to być połączone z kryterium udzielenia zamówienia dotyczącym oceny jakości takiego planu).</i></p> <p>W planie tym uwzględniona zostanie lokalna lub krajowa polityka w zakresie kontroli inwazyjnych gatunków obcych i polityka europejska w zakresie inwazyjnych gatunków obcych (rozporządzenie UE nr 1143/2014).</p> <p>Weryfikacja Oferent musi przedstawić plan zabiegów fitosanitarnych.</p>
---	--

3.1.2.2 Klauzule dotyczące realizacji zamówienia

Kryteria podstawowe	Kryteria kompleksowe
KLAUZULE DOTYCZĄCE REALIZACJI ZAMÓWIENIA	
<p>KRZ1. Praktyki nawadniania <i>(takie same w przypadku kryteriów podstawowych i kompleksowych)</i></p> <p><i>Uwaga: instytucja zamawiająca określi wykorzystanie lokalnie odzyskiwanych zasobów wodnych (jako połączenie wód opadowych, gruntowych i filtrowanych ścieków bytowych) w oparciu o dostępność infrastruktury w celu umożliwienia wykonawcy zastosowania się do niniejszej klauzuli dotyczącej realizacji zamówienia.</i></p> <p>W ramach praktyk nawadniania należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wykorzystywać wody opadowe, wody odzyskane lub wody freatyczne, jeżeli jest to technicznie możliwe; 	

- minimalizować zużycie wody pitnej;
- stosować mulczowanie, aby zapobiec parowaniu na obszarach określonych przez instytucję zamawiającą;
- stosować systemy automatycznego nawadniania przewidziane przez instytucję zamawiającą i dostosowywać ilość wydawanej wody do potrzeb roślin. W tym przypadku wykonawca będzie odpowiedzialny za utrzymanie wspomnianego systemu nawadniania;
- w miarę możliwości dostarczać wodę bezpośrednio do strefy korzeniowej;
- unikać podlewania powierzchni w najcieplejszych godzinach w ciągu dnia, gdy parowanie jest największe, szczególnie w lecie.

Dokumentacja dotycząca praktyk nawadniania musi być przechowywana i udostępniana instytucji zamawiającej do celów weryfikacji. Instytucja zamawiająca może określić zasady stosowania kar za niespełnianie wymagań lub kryteriów.

KRZ2. Gospodarowanie odpadami (*takie same w przypadku kryteriów podstawowych i kompleksowych*)

Odpady wytwarzane podczas wykonywania usług ogrodniczych muszą być zbierane oddzielnie i zarządzane w następujący sposób (instytucja zamawiająca może/powinna ograniczyć opcje gospodarowania zgodnie z lokalnymi warunkami):

- Wszystkie odpady organiczne (suche liście, gałęzie po okrzesywaniu, trawa) muszą być kompostowane na miejscu, na terenie przedsiębiorstwa lub w ramach podwykonawstwa przez przedsiębiorstwo utylizacji odpadów.
- Drewniane odpady organiczne (obcięte gałęzie itp.) muszą być rozdrabniane na miejscu lub na terenie przedsiębiorstwa i wykorzystywane do celów mulczowania na ustalonych obszarach.
 - Odpady opakowaniowe muszą być rozdzielane na istniejące frakcje odpadów komunalnych i przetransportowywane przez licencjonowanych operatorów odpadów do zatwierdzonego przez samorząd terytorialny centrum recyklingu w celu przetwarzania różnych frakcji odpadów (papier, tworzywa sztuczne i inne – dostępne strumienie odpadów do wprowadzenia). Odpady opakowaniowe po substancjach niebezpiecznych, takich jak produkty ochrony roślin, muszą jednak zostać usunięte w sposób bezpieczny do zatwierdzonych punktów zbiórki lub przeznaczone do dalszej obróbki za pośrednictwem uprawnionej osoby zarządzającej odpadami.

Dokumentacja na temat gospodarowania odpadami powstałymi w trakcie prac ogrodnich musi być przechowywana i udostępniana instytucji zamawiającej do celów weryfikacji. Instytucja zamawiająca może określić zasady stosowania kar za niespełnianie wymagań lub kryteriów.

KRZ3. Zwalczanie agrofagów i zarządzanie inwazyjnymi gatunkami obcymi (*takie same w przypadku kryteriów podstawowych i kompleksowych*)

Wykonawca wykona usługę zgodnie z planem zabiegów fitosanitarnych zgodnie z dyrektywą 2009/128/WE w sprawie zrównoważonego stosowania pestycydów.

Obecność wszelkich roślin lub zwierząt podejrzanych o inwazyjność należy zgłosić instytucji zamawiającej, a odpowiednie środki kontroli należy określić we wspólnym porozumieniu.

Dokumentacja na temat działań w zakresie ochrony roślin w odniesieniu do zwalczania agrofagów i zarządzania inwazyjnymi gatunkami obcymi, w tym na temat konkretnych stosowanych technik i produktów, musi być przechowywana przez użytkowników profesjonalnych zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1107/2009 i udostępniana instytucji zamawiającej do celów weryfikacji.

Instytucja zamawiająca może określić zasady stosowania kar za niespełnianie wymagań lub kryteriów.

KRZ4. Praktyki ogrodnicze i zwiększanie różnorodności biologicznej (*takie same w przypadku kryteriów podstawowych i kompleksowych*)

*Uwaga: instytucja zamawiająca musi przedstawić wykonawcy praktyki, jakie należy wdrożyć w celu zwiększenia różnorodności biologicznej**

Wykonawca musi stosować praktyki ogrodnicze w celu zwiększenia różnorodności biologicznej, która może wiązać się z połączeniem następujących elementów:

- zapewnienia, aby żaden gatunek nie przekroczył X% wszystkich posadzonych roślin ozdobnych lub drzewek ozdobnych;
- rozwijania naturalnej flory i fauny**;

- wdrażania najlepszych środków w zakresie działalności związanej z kształtowaniem krajobrazu i działalności leśnej⁺.

Dokumentacja na temat wprowadzonych gatunków roślin, prowadzonej działalności związanej z kształtowaniem krajobrazu i działalności leśnej musi być przechowywana i udostępniana instytucji zamawiającej do celów weryfikacji. Instytucja zamawiająca może określić zasady stosowania kar za niespełnianie wymagań lub kryteriów.

Nota wyjaśniająca: KRZ4. Praktyki ogrodnicze i zwiększanie różnorodności biologicznej

Instytucja zamawiająca będzie musiała określić maksymalny odsetek wszystkich zasadzonych roślin ozdobnych lub drzew, który nie powinien zostać przekroczony w przypadku któregośkolwiek gatunku. Wartości zalecane $X=15\%$.

**Należy skonsultować się z ekspertami w celu sprawdzenia, czy zasadzone gatunki są gatunkami rodzimymi, a jeżeli są to gatunki obce, czy nie staną inwazyjne. Należy odnieść się do lokalnych lub krajowych wykazów inwazyjnych gatunków roślin oraz wykazu inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii, wyszczególnionych w rozporządzeniu nr 1143/2014.*

***W miarę możliwości należy wdrożyć następujące praktyki, aby zachęcić do rozwoju naturalnej flory i fauny:*

- wykorzystywanie bogatych w nektar roślin rodzimych, które mogą być korzystne dla dzikiej flory i fauny;
- stosowanie wyłącznie ekologicznych środków zwalczania agrofagów;
- pozostawienie stojących martwych drzew na miejscu, w stosownych przypadkach, w celu zapewnienia siedlisk dzikiej faunie i florze;
- sprzyjanie dobrostanowi pożądanym gatunkom rodzimym;
- oznaczenie niektórych z najbardziej widocznych obszarów plakatami informacyjnymi, które wyjaśniają cel tych działań.

⁺Działalność związana z kształtowaniem krajobrazu i działalność leśna powinny uwzględniać naturalny cykl życia roślin i dobrostan lokalnej fauny poprzez zapewnienie, aby:

- naturalne obszary trawiaste były koszone i utrzymywane jako „łąkowe użytki zielone”;

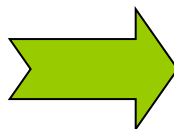
- *okrzesywanie odbywało się poza sezonem lęgowym;*
- *siedliska nie były izolowane w celu zachowania w miarę możliwości ciągłości systemów naturalnych.*

4 KLUCZOWE ELEMENTY WPLYWU NA ŚRODOWISKO W PRZYPADKU MASZYN I USŁUG REALIZOWANYCH PRZY POMOCY MASZYN

W oparciu o dostępne dowody naukowe w poniższej tabeli zestawiono główne elementy wpływu na środowisko spowodowanego przez maszyny i usługi realizowane przy pomocy maszyn z punktu widzenia całego cyklu życia (aby uzyskać szczegółowe informacje, zob. sprawozdanie techniczne). W tej samej tabeli przedstawiono również podejście stosowane w ramach zielonych zamówień publicznych w UE, aby złagodzić lub ograniczyć ten wpływ.

1. Maszyny i usługi realizowane przy pomocy maszyn

Kluczowe elementy wpływu na środowisko podczas cyklu życia produktu	Podejście stosowane w ramach zielonych zamówień publicznych w UE
<ul style="list-style-type: none"> • Produkcja emisji zanieczyszczeń gazowych i cząstek stałych • Wpływ ekotoksyczności spowodowany utratą środków smarnych i usuwaniem zużytych olejów i smarów • Skutki dla zdrowia ludzkiego związane z emisją hałasu • Utylizacja maszyn po zakończeniu ich eksploatacji • Unieszkodliwianie baterii z metali ciężkich 	<ul style="list-style-type: none"> • Wymóg zgodności z najbardziej rygorystycznymi przepisami ograniczającymi emisje spalin z silników i zanieczyszczeń powietrza • Stosowanie cichych, zasilanych bateriami maszyn w celu wyeliminowania emisji spalin i zminimalizowania emisji hałasu • Stosowanie w maszynach smarów ulegających biodegradacji i nieulegających potencjalnej bioakumulacji lub olejów regenerowanych • Odpowiednie najbardziej optymalne przeszkolenie personelu z zakresu obsługi maszyn i zmniejszania zużycia paliwa i energii • Wymóg stosowania baterii o bardzo niskiej zawartości metali ciężkich

Kolejność, w jakiej wymieniono rodzaje wpływu, nie musi odzwierciedlać ich znaczenia.

Szczegółowe informacje na temat transportu drogowego, w tym informacje na temat przepisów, norm i źródeł technicznych wykorzystywanych jako dowody, podane zostały w sprawozdaniu technicznym.

4.1 UNIJNE KRYTERIA ZIELONYCH ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH DOTYCZĄCE MASZYN I USŁUG REALIZOWANYCH PRZY POMOCY MASZYN (KATEGORIA 3)

4.1.1 UNIJNE KRYTERIA ZIELONYCH ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH DOTYCZĄCE PRODUKTÓW ZWIĄZANYCH Z MASZYNAMI

4.1.1.1 Przedmiot

PRZEDMIOT
Zakup maszyn i usług realizowanych przy pomocy maszyn o niewielkim wpływie na środowisko naturalne.

4.1.1.2 Specyfikacje techniczne i kryteria udzielenia zamówienia dotyczące zakupu maszyn

Kryteria podstawowe	Kryteria kompleksowe
SPECYFIKACJA TECHNICZNA	
ST1. Emisje spalin z silników Emisje spalin z silników maszyn samojezdnych muszą spełniać wymagania co najmniej jednej z poniższych norm: (i) Euro 6 – rozporządzenie nr 715/2007; (ii) Euro VI – rozporządzenie nr 595/2009; (iii) etap V – rozporządzenie (UE) 2016/1628. W przetargu należy udokumentować przypadki, w których silnik	ST1. Emisje spalin z silników Maszyna musi pracować przy zerowej emisji spalin. Weryfikacja: Oferent musi dostarczyć kopię świadectwa homologacji typu jednostki napędowej maszyny.

maszyny samojezdnej nie posiada świadectwa potwierdzającego, że spełnia wymagania co najmniej normy emisji etapu V, ale techniczny system wtórnej obróbki spalin* umożliwia spełnienie wymagań tej samej normy.

Weryfikacja: Oferent musi przedstawić sprawozdanie z badań silnika lub świadectwo homologacji typu wykazujące, że wartości graniczne osiągow silnika są zgodne z tym kryterium. Sprawozdanie z badań musi pochodzić od niezależnego organu, który spełnia wymagania normy EN-ISO/IEC 17025. Świadectwo homologacji typu musi zawierać numer homologacji typu silnika.

ST2. Wyniki w zakresie dystrybucji

Model rozsiewacza musi spełniać wymagania dotyczące wyników w zakresie dystrybucji określone w normie EN 15597-2, która obejmuje następujące parametry:

- (i) dozowanie
- (ii) uruchomienie rozsiewacza
- (iii) rozdział poprzeczny

Weryfikacja

Oferent musi przedstawić sprawozdanie z badań zgodnie z normą EN 15597-2, wykazując, że wyniki badań dotyczące:

- (i) dozowania,
- (ii) uruchomienia rozsiewacza,

(iii) rozdziału poprzecznego (badanie dynamiczne),

świadczą o tym, że „rozsiewacz się kwalifikuje”.

Badanie musi zostać przeprowadzone przez niezależne laboratorium.

ST3. Możliwość ładowania i jakość baterii *(takie same w przypadku kryteriów podstawowych i kompleksowych)*

Bateria musi spełniać podane poniżej wymagania w zakresie efektywności:

1. EN 61951-2 – baterie niklowo-metalowo-wodorkowe
2. EN 61960 – baterie litowo-jonowe.

Weryfikacja

Oferenci muszą przedstawić sprawozdanie z badań weryfikujących jakość i wydajność baterii zgodnie z normą EN 61951-2 dotyczącą baterii niklowo-metalowo-wodorkowych lub normą EN 61960 dotyczącą baterii litowo-jonowych. Sprawozdania z badań weryfikujących jakość i wydajność zgodnie z równoważnymi normami zostaną uznane za zgodne. Sprawozdanie z badań musi pochodzić od niezależnego laboratorium badawczego, które spełnia wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących zgodnie z normą EN ISO/IEC 17025.

ST4. Smar do maszyn *(takie same w przypadku kryteriów podstawowych i kompleksowych)*

Uwaga: kryterium to ma zastosowanie wyłącznie w przypadku, gdy odpowiednie smary zostały uwzględnione w momencie zakupu.

1. Ciecze hydrauliczne, oleje przekładniowe, oleje do pił łańcuchowych, oleje do dwusuwów i smary stosowane w maszynach do konserwacji przestrzeni publicznej, dla których w momencie składania wniosku nie może istnieć zwrot określający zagrożenie dla zdrowia lub środowiska (najniższy limit klasyfikacyjny w rozporządzeniu (WE) nr 1272/2008). Łączne stężenie masowe obecnych w cieczach hydraulicznych i smarach stałych substancji, które są niebiodegradowalne i wykazują zdolność do bioakumulacji, nie może przekraczać 0,1% (w/w).

Weryfikacja

Oferent musi przedstawić karty danych technicznych odpowiedniego smaru, który ma być dostarczony. Produkty spełniające wymogi oznakowania ekologicznego UE lub równoważnego oznakowania ekologicznego typu 1, które spełniają wyżej określony wymóg, będą uznawane za zgodne z wymaganiami.

2. W przypadku smarów do silników czterosuwowych, jeżeli producent maszyny nie zaleci innego rodzaju oleju smarowego, smar stosowany w maszynie musi być olejem smarowym do silników o niskiej lepkości (LVL) lub olejem smarowym rerafinowanym z minimalną zawartością 25% olejów bazowych rerafinowanych. Oleje LVL to oleje odpowiadające numerowi klasy SAE 0W30 lub 5W30 lub równoważne.

Weryfikacja

Oferent musi przedstawić deklarację zgodności z tym kryterium popartą kartami charakterystyki materiału dla wszystkich produktów dostarczanych w ramach realizacji zamówienia.

ST5. Instrukcje obsługi i konserwacji (*takie same w przypadku kryteriów podstawowych i kompleksowych*)

Maszyna musi być dostarczona ze specyfikacjami technicznymi i informacjami dla użytkownika istotnymi na potrzeby obsługi maszyny o zmniejszonym zużyciu paliwa i energii oraz na potrzeby konserwacji i przedłużania okresu jej eksploatacji.

Weryfikacja

Oferent musi dostarczyć instrukcję obsługi zawierającą informacje dotyczące obsługi i konserwacji maszyny.

KRYTERIA UDZIELENIA ZAMÓWIENIA**KU1. Zerowa emisja spalin**

Punkty będą przyznawane maszynom, które mogą wykazać się

zerową emisją spalin, co oznacza, że maszyna może pracować, nie powodując bezpośredniej emisji spalin z silnika.

Weryfikacja: Oferent musi dostarczyć kopię świadectwa homologacji typu jednostki napędowej maszyny.

Nota wyjaśniająca: KU1. Zerowa emisja spalin

**Silniki spełniające wymagania normy emisji etapu przed etapem V, zgodnie z wyłączeniami i przepisami przejściowymi określonymi w art. 10 ust. 7 dyrektywy 97/68/WE, art. 34 ust. 7, art. 34 ust. 8 lub art. 58 ust. 5–11 rozporządzenia (UE) 2016/1628 oraz w art. 11 ust. 4 i art. 14 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/96 lub art. 13 ust. 3–6 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2018/985, mogą być instalowane, jeżeli są wyposażone w system DPF certyfikowany zgodnie z jednym z następujących certyfikatów oraz jeżeli ich wydajność separacji grawimetrycznej wynosi co najmniej 90%:*

- *Anlage XXVII Nummer 3 StVZO*
- *regulamin EKG ONZ nr 132, etap redukcji 01, klasa I lub II*
- *FAD e.V. Siegel (stan na luty 2015 r. lub nowszy)*
- *wykaz filtrów VERT (stan na wrzesień 2016 r. lub nowszy)*
- *wykaz filtrów BAFU.*

KU2. Zawartość metali ciężkich w baterii (takie same w przypadku kryteriów podstawowych i kompleksowych)

Punkty będą przyznawane za dostarczenie maszyn zasilanych bateriami, w których zastosowano baterie wielokrotnego ładowania o niższym stężeniu metali ciężkich niż określone poniżej:

1. rtęć: < 0,1 ppm
2. kadm: < 1,0 ppm

3. ołów < 5 ppm

Weryfikacja

Zob. ST3.

4.1.2 UNIJNE KRYTERIA ZIELONYCH ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH DOTYCZĄCE ZAKUPU USŁUG REALIZOWANYCH PRZY POMOCY MASZYN

4.1.2.1 Przedmiot

PRZEDMIOT
Zakup usług konserwacji przestrzeni publicznej o niewielkim wpływie na środowisko przy użyciu maszyn określonych w rozporządzeniu (UE) 2016/1628.

4.1.2.2 Specyfikacje techniczne i kryteria udzielenia zamówienia

(Kryteria te mają zastosowanie wyłącznie w sytuacji, gdy operatorzy są właścicielami floty usługowej lub ją dzierżawią)

Ważne: Wspólne kryteria dotyczące kategorii usług (sekcja 6) mają zastosowanie również do tej kategorii

Kryteria podstawowe	Kryteria kompleksowe
SPECYFIKACJA TECHNICZNA	
<p>ST6. Emisje spalin z silników maszyn <i>Uwaga: kryterium to nie ma zastosowania do zamiatarek i rozsiewaczy.</i></p> <p>Maszyny samojezdne wykorzystywane do celów świadczenia usługi muszą spełniać poniższe wymogi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. spełniać co najmniej wymagania normy emisji etapu V; 2. powodować zerową emisję spalin; <ul style="list-style-type: none"> – 2019 r.: 25% maszyn musi powodować zerową emisję spalin; – 2020 r.: 35% maszyn musi powodować zerową emisję spalin; – 2021 r.: 45% maszyn musi powodować zerową emisję spalin; – 2022 r.: 55% maszyn musi powodować zerową emisję spalin. 	<p>ST6. Emisje spalin z silników maszyn <i>Uwaga: kryterium to nie ma zastosowania do zamiatarek i rozsiewaczy.</i></p> <p>Maszyny samojezdne wykorzystywane do celów świadczenia usługi muszą spełniać poniższe wymogi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. spełniać co najmniej wymagania normy emisji etapu V; 2. powodować zerową emisję spalin; <ul style="list-style-type: none"> – 2019 r.: 50% maszyn musi powodować zerową emisję spalin; – 2020 r.: 60% maszyn musi powodować zerową emisję spalin; – 2021 r.: 70% maszyn musi powodować zerową emisję spalin; – 2022 r.: 80% maszyn musi powodować zerową emisję spalin.

Weryfikacja

Taka sama, jak w przypadku ST1 wraz z wykazem maszyn, które mają być wykorzystywane do świadczenia usług konserwacji przestrzeni publicznej, ich świadectwami zgodności oraz kopiami świadectwa homologacji typu jednostki napędowej maszyny.

Weryfikacja

Taka sama, jak w przypadku ST1 wraz z wykazem maszyn, które mają być wykorzystywane do świadczenia usług konserwacji przestrzeni publicznej, ich świadectwami zgodności oraz kopiami świadectwa homologacji typu jednostki napędowej maszyny.

ST7. Wyniki w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza

Uwaga: kryterium to ma zastosowanie wyłącznie do zamiatarek kompaktowych i rozsiewaczy.

Wyniki w zakresie emisji zanieczyszczeń przez silnik we flocie zamiatarek i rozsiewaczy wykorzystywanych do celów świadczenia usługi muszą spełniać poniższe wymogi:

1. spełniać co najmniej wymagania normy emisji etapu IV;
2. spełniać wymagania normy emisji etapu V lub normy emisji Euro 6/VI;
 - 2019 r.: 30% zamiatarek i rozsiewaczy musi spełniać wymagania normy emisji etapu V lub normy emisji Euro 6/VI;
 - 2020 r.: 40% zamiatarek i rozsiewaczy musi spełniać wymagania normy emisji etapu V lub normy emisji Euro 6/VI;
 - 2021 r.: 50% zamiatarek i rozsiewaczy musi spełniać wymagania normy emisji etapu V lub normy emisji Euro 6/VI;
 - 2021 r.: 60% zamiatarek i rozsiewaczy musi spełniać wymagania normy emisji etapu V lub normy emisji Euro 6/VI;
3. powodować zerową emisję spalin;
 - 2019 r.: 20% zamiatarek i rozsiewaczy musi powodować zerową

ST7. Wyniki w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza

Uwaga: kryterium to ma zastosowanie wyłącznie do zamiatarek kompaktowych i rozsiewaczy.

Wyniki w zakresie emisji zanieczyszczeń przez silnik we flocie zamiatarek i rozsiewaczy wykorzystywanych do celów świadczenia usługi muszą spełniać poniższe wymogi:

1. spełniać co najmniej wymagania normy emisji etapu IV;
2. spełniać wymagania normy emisji etapu V lub normy emisji Euro 6/VI;
 - 2019 r.: 50% zamiatarek i rozsiewaczy musi spełniać wymagania normy emisji etapu V lub normy emisji Euro 6/VI;
 - 2020 r.: 60% zamiatarek i rozsiewaczy musi spełniać wymagania normy emisji etapu V lub normy emisji Euro 6/VI;
 - 2021 r.: 70% zamiatarek i rozsiewaczy musi spełniać wymagania normy emisji etapu V lub normy emisji Euro 6/VI;
 - 2022 r.: 80% zamiatarek i rozsiewaczy musi spełniać wymagania normy emisji etapu V lub normy emisji Euro 6/VI;
3. powodować zerową emisję spalin;
 - 2019 r.: 50% zamiatarek i rozsiewaczy musi powodować zerową

<p>emisję spalin;</p> <ul style="list-style-type: none"> – 2020 r.: 25% zamiatarek i rozsiewaczy musi powodować zerową emisję spalin; – 2021 r.: 30% zamiatarek i rozsiewaczy musi powodować zerową emisję spalin; – 2022 r.: 35% zamiatarek i rozsiewaczy musi powodować zerową emisję spalin. <p>Zastosowanie będzie miał poziom odpowiadający poziomowi w roku, w którym wystosowano zaproszenie do składania ofert.</p> <p>W ofercie należy udokumentować przypadki, w których zamiatarki i rozsiewacze nie posiadają świadectwa potwierdzającego, że spełniają wymagania co najmniej normy emisji etapu IV lub wyższej, ale techniczny system wtórnej obróbki spalin umożliwia spełnienie wymagań tej samej normy.</p> <p>Weryfikacja</p> <p>Taka sama, jak w przypadku ST1 wraz z wykazem maszyn, które mają być wykorzystywane do świadczenia usług konserwacji przestrzeni publicznej, ich świadectwami zgodności oraz kopiami świadectwa homologacji typu jednostki napędowej maszyny. W przypadku pojazdów, które spełniły wymagania powyższej normy dzięki modernizacji technicznej, zastosowane środki należy udokumentować i uwzględnić w ofercie oraz zapewnić przeprowadzenie odpowiedniej weryfikacji przez niezależną stronę trzecią spełniającą wymagania</p>	<p>emisję spalin;</p> <ul style="list-style-type: none"> – 2020 r.: 60% zamiatarek i rozsiewaczy musi powodować zerową emisję spalin; – 2021 r.: 70% zamiatarek i rozsiewaczy musi powodować zerową emisję spalin; – 2022 r.: 80% zamiatarek i rozsiewaczy musi powodować zerową emisję spalin. <p>W ofercie należy udokumentować przypadki, w których zamiatarki i rozsiewacze nie posiadają świadectwa potwierdzającego, że spełniają wymagania co najmniej normy emisji etapu IV lub wyższej, ale techniczny system wtórnej obróbki spalin umożliwia spełnienie wymagań tej samej normy.</p> <p>Weryfikacja</p> <p>Taka sama, jak w przypadku ST1 wraz z wykazem maszyn, które mają być wykorzystywane do świadczenia usług konserwacji przestrzeni publicznej, ich świadectwami zgodności oraz kopiami świadectwa homologacji typu jednostki napędowej maszyny.</p>
---	---

normy EN-ISO/IEC 17025.	
<p>Nota wyjaśniająca: ST7. Wyniki w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza</p> <p><i>*Silniki spełniające wymagania normy emisji etapu przed etapem V, zgodnie z wyłączeniami i przepisami przejściowymi określonymi w art. 10 ust. 7 dyrektywy 97/68/WE, art. 34 ust. 7, art. 34 ust. 8 lub art. 58 ust. 5–11 rozporządzenia (UE) 2016/1628 oraz w art. 11 ust. 4 i art. 14 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/96 lub art. 13 ust. 3–6 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2018/985, mogą być instalowane, jeżeli są wyposażone w system DPF certyfikowany zgodnie z jednym z następujących certyfikatów oraz jeżeli ich wydajność separacji grawimetrycznej wynosi co najmniej 90%:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Anlage XXVII Nummer 3 StVZO</i> – <i>regulamin EKG ONZ nr 132, etap redukcji 01, klasa I lub II</i> – <i>FAD e.V. Siegel (stan na luty 2015 r. lub nowszy)</i> – <i>wykaz filtrów VERT (stan na wrzesień 2016 r. lub nowszy)</i> – <i>wykaz filtrów BAFU.</i> 	
	<p>ST8. Ładowość i jakość baterii stosowanych w maszynie</p> <p>Wszystkie maszyny muszą być wyposażone w systemy baterii zgodne ze specyfikacją techniczną ST3.</p> <p>Weryfikacja</p> <p>Taka sama, jak w przypadku ST3 wraz z wykazem i kartą danych technicznych floty maszyn, która zostanie wykorzystana do realizacji usługi.</p>
KRYTERIA UDZIELENIA ZAMÓWIENIA	
<p>KU3. Emisje spalin z silników maszyn <i>(takie same w przypadku kryteriów podstawowych i kompleksowych)</i></p> <p>Punkty przyznaje się proporcjonalnie oferentowi, którego flota maszyn przewyższa wymagania ST6.</p>	

Weryfikacja

Zob. ST6 powyżej.

KU4. Poprawa wyników w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza *(takie same w przypadku kryteriów podstawowych i kompleksowych)*

Punkty przyznaje się proporcjonalnie do każdego wyrażonego procentowo udoskonalenia w stosunku do minimalnych specyfikacji technicznych wymaganych w ST7.

Weryfikacja

Zob. ST7 powyżej

KU5. Wyniki rozsiewaczy w zakresie dystrybucji

Oferty na flotę usługową będą otrzymywały punkty proporcjonalnie do odsetka rozsiewaczy zakwalifikowanych zgodnie z normą EN 15597-2.

Weryfikacja

Oferent musi przedstawić wykaz pojazdów floty usługowej i ich sprawozdania z badań zgodnie z normą EN 15597-2 wydaną przez niezależne laboratorium.

KU6. Zawartość metali ciężkich w baterii

Oferty na flotę usługową muszą otrzymywać punkty proporcjonalnie do odsetka maszyn wyposażonych w systemy baterii zgodne z KU2 dotyczącym zawartości metali ciężkich w bateriach stosowanych w maszynach.

	<p>Weryfikacja Taka sama, jak w przypadku KU2 wraz z wykazem i kartą danych technicznych floty maszyn, która zostanie wykorzystana do realizacji usługi.</p>
--	---

4.1.2.3 Klauzule dotyczące realizacji zamówienia
(dotyczy to wyłącznie sytuacji, gdy operatorzy są właścicielami floty usługowej lub ją dzierżawią)

Kryteria podstawowe	Kryteria kompleksowe
KLAUZULE DOTYCZĄCE REALIZACJI ZAMÓWIENIA	
<p>KRZ1. Emisje spalin z silników maszyn <i>(takie same w przypadku kryteriów podstawowych i kompleksowych)</i></p> <p><i>Uwaga: kryterium to stosuje się wyłącznie w przypadku, gdy maszyna zastępuje zaspokaja potrzeby operacyjne określone przez instytucję zamawiającą i jest uzgodniona z usługodawcą.</i></p> <p>Jeżeli maszyny używane do realizacji usługi mają zostać wymienione w czasie trwania umowy, wymiana musi dotyczyć maszyny o zerowej emisji spalin (jeżeli takie produkty są dostępne na rynku).</p> <p>Roczną dokumentację dotyczącą konserwacji maszyn i harmonogramu wymiany należy udostępnić instytucji zamawiającej do celów weryfikacji. Instytucja zamawiająca może określić zasady stosowania kar za niespełnianie wymagań lub kryteriów.</p>	
<p>Nota wyjaśniająca: KRZ1. Emisje spalin z silników maszyn</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Zaleca się wymianę maszyny, gdy jej okres użytkowania dobiega końca lub gdy dojdzie do jej nieodwracalnego uszkodzenia</i> • <i>Maszyny o zerowej emisji spalin mogą pracować, nie powodując bezpośredniej emisji spalin z silnika.</i> 	
<p>KRZ2. Smar do maszyn <i>(takie same w przypadku kryteriów podstawowych i kompleksowych)</i></p> <p>Wykonawca musi zapewnić, aby ciecze hydrauliczne, oleje przekładniowe, oleje do pił łańcuchowych, oleje do dwusuwów i smary stosowane w maszynach do konserwacji przestrzeni publicznej wykorzystywanych do realizacji usługi są zgodne z ST4 dotyczącą smarów do maszyn.</p> <p>Wykonawca będzie prowadził dokumentację, którą należy udostępnić instytucji zamawiającej. Instytucja zamawiająca może określić zasady</p>	

stosowania kar za niespełnianie wymagań lub kryteriów.

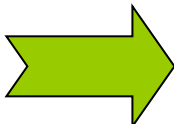
W przypadku smarów do silników czterosuwowych, jeżeli producent maszyny nie zaleci innego rodzaju oleju smarowego, wykonawca ma obowiązek zastąpić oleje smarowe w maszynach do konserwacji przestrzeni publicznej wykorzystywanych do realizacji usługi olejami smarowymi zgodnymi z ST4 dotyczącą smarów do silników czterosuwowych.

Wykonawca będzie prowadził dokumentację, którą należy udostępnić instytucji zamawiającej. Instytucja zamawiająca może określić zasady stosowania kar za niespełnianie wymagań lub kryteriów.

5 KLUCZOWY WPŁYW NA ŚRODOWISKO WYWIERANY PRZEZ POJAZDY I FLOTY USŁUGOWE

W oparciu o dostępne dowody naukowe w poniższej tabeli zestawiono główne elementy wpływu na środowisko spowodowanego przez pojazdy i floty usługowe z punktu widzenia całego cyklu życia (aby uzyskać szczegółowe informacje, zob. sprawozdanie techniczne). W tej samej tabeli przedstawiono również podejście stosowane w ramach zielonych zamówień publicznych w UE, aby złagodzić lub ograniczyć ten wpływ.

1. Pojazdy i flota usługowa

Kluczowe elementy wpływu na środowisko podczas cyklu życia produktu	Podejście stosowane w ramach zielonych zamówień publicznych w UE
<ul style="list-style-type: none"> • Emisje gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń powietrza wytwarzane na skutek zużycia energii na etapie użytkowania • Emisje gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń powietrza wytwarzane w całym łańcuchu dostaw nośników energii • Elementy wpływu na środowisko wywołanego w trakcie produkcji akumulatorów do pojazdów elektrycznych • Emisje hałasu wytworzone przez pojazd i opony na etapie użytkowania 	 <ul style="list-style-type: none"> • Wymóg kryteriów dotyczących emisji CO₂ przy homologacji typu w odniesieniu do lekkich pojazdów użytkowych oraz szczególnych technologii w pojazdach ciężkich i pojazdach kategorii L • Wymóg kryteriów opartych na wynikach w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza w odniesieniu do lekkich pojazdów użytkowych oraz szczególnych technologii w pojazdach ciężkich i pojazdach kategorii L • Wymóg kryteriów dotyczących oporu toczenia opon • Wymóg kryteriów dotyczących efektywności energetycznej samochodów elektrycznych i lekkich pojazdów użytkowych • Wymóg kryteriów dotyczących gwarancji na baterie • Wymóg kryteriów dotyczących emisji hałasu z pojazdu i z opon

- Wymóg kompetencji kluczowych i stosowania najważniejszych środków i praktyk zarządzania środowiskowego w stosunku do dostawców usług
- Wymóg zapewnienia odpowiedniego i częstego szkolenia pracowników zatrudnionych przez dostawców usług
- Wymóg kryteriów dotyczących opon i smarów stosowanych do celów obsługi technicznej pojazdów

Kolejność, w jakiej wymieniono rodzaje wpływu, nie musi odzwierciedlać ich znaczenia.

Szczegółowe informacje na temat konserwacji przestrzeni publicznej, w tym informacje na temat przepisów, norm i źródeł technicznych wykorzystywanych jako dowody, znajdują się w sprawozdaniu technicznym.

5.1 UNIJNE KRYTERIA ZIELONYCH ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH DOTYCZĄCE ZAKUPU FLOTY POJAZDÓW I USŁUG ZWIĄZANYCH Z FLOTĄ POJAZDÓW (KATEGORIA 4)

5.1.1 UNIJNE KRYTERIA ZIELONYCH ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH DOTYCZĄCE FLOT POJAZDÓW

5.1.1.1 Przedmiot

PRZEDMIOT
<p>Zakup pojazdów kategorii N2 i N3 określonych w dyrektywie 2007/46, pojazdów specjalnych i pozostałych pojazdów specjalnego przeznaczenia określonych w dyrektywie 2007/46 (pojazdy do oczyszczania ulic, tj. zmiatarki mocowane na samochodach ciężarowych) o niewielkim wpływie na środowisko naturalne.</p> <p><i>Uwaga: zmiatarki kompaktowe i pojazdy do rozrzucania uznaje się za maszyny mobilne nieporuszające się po drogach, w związku z czym podlegają one kryteriom dotyczącym maszyn.</i></p>

5.1.1.2 Specyfikacje techniczne i kryteria udzielenia zamówienia

Kryteria podstawowe	Kryteria kompleksowe
SPECYFIKACJA TECHNICZNA	
<p>ST1. Możliwości technologiczne mające na celu ograniczenie emisji gazów cieplarnianych</p> <p><i>Uwaga: kryterium to stosuje się do pojazdów ciężkich i pojazdów specjalnego przeznaczenia.</i></p>	<p>ST1. Możliwości technologiczne mające na celu ograniczenie emisji gazów cieplarnianych</p> <p><i>Uwaga: kryterium to stosuje się do pojazdów ciężkich i pojazdów specjalnego przeznaczenia.</i></p>

Pojazdy muszą być wyposażone w jedną z następujących technologii wykazujących ograniczanie emisji gazów cieplarnianych „od źródła do koła”:

- ulepszona aerodynamika: aktywne sterowanie przepływem (tylko w przypadku samochodów ciężarowych wykorzystywanych w regionalnych cyklach pracy);
- ulepszona aerodynamika: oprofilowanie typu „boat tail” / panele wydłużające (tylko w przypadku samochodów ciężarowych wykorzystywanych w regionalnych cyklach pracy);
- pojazdy hybrydowe, zarówno na olej napędowy, jak i na gaz ziemny;
- pojazdy w pełni elektryczne;
- pojazdy elektryczne zasilane wodorowymi ogniwami paliwowymi;
- pojazd wyprodukowany przez producenta oryginalnego sprzętu z silnikiem dwupaliwowym na gaz ziemny ze wskaźnikiem energetycznym gazu w części gorącej cyklu badania WHTC na poziomie co najmniej 50%;
- pojazdy napędzane gazem ziemnym z bezpośrednim wtryskiem pod wysokim ciśnieniem;
- pojazd hybrydowy typu plug-in: pojazd wyposażony w zestaw baterii, który można ładować z sieci i który zasila w energię napęd elektryczny nadwozia oraz sprzęt;
- system hydrauliczny reagujący na obciążenie (dla zamiatarek): wydajność przepływowa pompy będzie regulowana za pomocą czujnika reagującego na obciążenie;
- specjalne pojazdy na gaz ziemny w warunkach przedstawionych w

Pojazdy muszą być wyposażone w jedną z technologii wykazujących ograniczanie emisji gazów cieplarnianych „od źródła do koła”:

- pojazdy w pełni elektryczne
- pojazdy elektryczne zasilane wodorowymi ogniwami paliwowymi
- Pojazd OEM z silnikiem dwupaliwowym na gaz ziemny ze wskaźnikiem energetycznym gazu w części gorącej cyklu badania zharmonizowanego ogólnościowo cyklu jezdny w warunkach nieustalonych na poziomie co najmniej 50%.
- pojazdy napędzane gazem ziemnym z bezpośrednim wtryskiem pod wysokim ciśnieniem
- pojazd hybrydowy typu plug-in: pojazd wyposażony w zestaw baterii, który można ładować z sieci i który zasila w energię napęd elektryczny nadwozia oraz sprzęt;
- system hydrauliczny reagujący na obciążenie (dla zamiatarek): wydajność przepływowa pompy będzie regulowana za pomocą czujnika reagującego na obciążenie;
- specjalne pojazdy na gaz ziemny w warunkach przedstawionych w objaśnieniach poniżej.

Uwaga: Instytucja zamawiająca może uwzględnić pojazdy napędzane gazem ziemnym, jeżeli ma dostęp do dostaw metanu ze źródeł odnawialnych odpowiadających co najmniej 15% jej zapotrzebowania.

<p>objaśnieniach poniżej.</p> <p><i>Uwaga: Instytucja zamawiająca może uwzględnić pojazdy napędzane gazem ziemnym, jeżeli ma dostęp do dostaw metanu ze źródeł odnawialnych odpowiadających co najmniej 15% jej zapotrzebowania.</i></p> <p>Weryfikacja Oferent musi przedstawić kartę danych technicznych pojazdu zawierającą informacje na temat specyfikacji technicznych lub specyfikacji technologii paliwa.</p>	<p>Weryfikacja Oferent musi przedstawić kartę danych technicznych pojazdu zawierającą informacje na temat specyfikacji technicznych lub specyfikacji technologii paliwa.</p>
<p>ST2. Systemy monitorowania ciśnienia w oponach (TPMS) (takie same w przypadku kryteriów podstawowych i kompleksowych)</p> <p><i>Uwaga: kryterium to nie ma zastosowania do pojazdów specjalnego przeznaczenia, tj. zamiatarek mocowanych na samochodach ciężarowych.</i></p> <p>Lekkie pojazdy użytkowe oraz pojazdy ciężkie muszą być wyposażone w systemy monitorowania ciśnienia w oponach (TPMS) lub w czujniki umożliwiające monitorowanie w miejscu pracy operatora.</p> <p>Weryfikacja Oferent musi przedstawić kartę danych technicznych pojazdu zawierającą te informacje.</p>	
<p>ST3. Opony pojazdu – opór toczenia (takie same w przypadku kryteriów podstawowych i kompleksowych)</p> <p><i>Uwaga: kryterium to nie ma zastosowania do pojazdów specjalnego przeznaczenia, tj. zamiatarek mocowanych na samochodach ciężarowych.</i></p>	

Pojazdy muszą być wyposażone w:

a) Opony, które spełniają kryterium posiadania najwyższej klasy efektywności paliwowej dla oporu toczenia wyrażonego w kg/t zgodnie z definicją podaną w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1222/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie etykietowania opon pod kątem efektywności paliwowej i innych zasadniczych parametrów. Wymóg ten nie zabrania organom publicznym nabywania opon o najwyższej klasie przyczepności na mokrej nawierzchni, w przypadku gdy jest to uzasadnione względami bezpieczeństwa.

LUB

b) Opony bieżnikowane.

Uwaga: Rozporządzenie (WE) nr 1222/2009 jest obecnie przedmiotem przeglądu i w ramach tego procesu Komisja Europejska przedstawiła wniosek COM(2018) 296. To kryterium będzie musiało zostać zaktualizowane zgodnie z nowym prawodawstwem po jego wejściu w życie.

Weryfikacja

Oferent musi dostarczyć etykietę opony zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1222/2009 w odniesieniu do opon w przypadku a), lub zawiadomienie o homologacji zgodnie z załącznikiem 1 do regulaminu EKG ONZ nr 109 dla opon bieżnikowanych (przypadek b)).

ST4. Wyniki w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza (takie same w przypadku kryteriów podstawowych i kompleksowych)

Pojazdy kategorii N₃ i N₂ o masie odniesienia¹⁾ przekraczającej 2610 kg muszą spełniać normę Euro VI.

Pojazdy kategorii N₂ o masie odniesienia¹⁾ nieprzekraczającej 2610 kg muszą być zgodne z ST2 „Wyniki w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza” zielonych zamówień publicznych w UE w zakresie Kryteriów transportowych dla samochodów osobowych i lekkich pojazdów użytkowych (kategoria 1).

Zamiatarki mocowane na pojazdach muszą spełniać wymagania normy emisji Euro VI lub Euro 6, w zależności od masy odniesienia pojazdu, na

którym są zamocowane.

Weryfikacja

Oferent musi przedstawić świadectwo zgodności danego pojazdu. W przypadku pojazdów, które spełniły warunki powyższej normy dzięki modernizacji technicznej, zastosowane środki należy udokumentować i uwzględnić w ofercie oraz musi to zostać zweryfikowane przez niezależną stronę trzecią.

Nota wyjaśniająca: ST4. Wyniki w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza

¹⁾ „Masa odniesienia” oznacza masę pojazdu w stanie gotowości do jazdy, zgodnie z wartością zadeklarowaną na świadectwie zgodności, pomniejszoną o znormalizowaną masę kierowcy 75 kg i powiększoną o znormalizowaną masę 100 kg;

ST5. Systemy recyrkulacji wody

Jeżeli instytucja zamawiająca wymaga zamiatarek wykorzystujących wodę do ograniczania zapylenia.

Zamiatarki muszą być wyposażone w system recyrkulacji wody, czyli system, który recyrkuje część wody wykorzystywanej do ograniczania zapylenia. Woda jest rozpylana, a następnie usuwana wraz z pyłem przez zamiatarkę. Urządzenie filtruje ścieki, które są następnie ponownie kierowane do zbiornika wody.

Weryfikacja

Oferent musi przedstawić kartę danych technicznych, w której zawarto

	opis systemu recyrkulacji wody.
	<p>ST6. Hałas z opon <i>(nie stosować, jeżeli ze względów bezpieczeństwa potrzebne są opony o najwyższej klasie przyczepności na mokrej nawierzchni, opony przeznaczone do ośnieżonych lub oblodzonych nawierzchni)</i></p> <p><i>Uwaga: kryterium to nie ma zastosowania do pojazdów specjalnego przeznaczenia.</i></p> <p>Pojazdy ciężkie muszą być wyposażone w:</p> <p>a) opony, których poziom emisji hałasu toczenia jest o 3dB poniżej wartości maksymalnej określonej w części C załącznika II do rozporządzenia (WE) nr 661/2009. Odpowiada to najwyższej (spośród trzech dostępnych) kategorii klasy zewnętrznego hałasu toczenia opon w UE.</p> <p>LUB</p> <p>b) opony bieżnikowane.</p> <p><i>Uwaga: Rozporządzenie (WE) nr 1222/2009 jest obecnie przedmiotem przeglądu i w ramach tego procesu Komisja Europejska przedstawiła wniosek COM(2018) 296. To kryterium będzie musiało zostać zaktualizowane zgodnie z nowym prawodawstwem po jego wejściu w życie.</i></p> <p>Weryfikacja: Oferent musi dostarczyć etykietę opony zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1222/2009 w odniesieniu do opon w</p>

	<p>przypadku a), lub zawiadomienie o homologacji zgodnie z załącznikiem 1 do regulaminu EKG ONZ nr 109 dla opon bieżnikowanych (przypadek b)).</p>
KRYTERIA UDZIELENIA ZAMÓWIENIA	
	<p>KU1. Gazy stosowane w układzie klimatyzacji Punkty przyznaje się tym pojazdom, które są wyposażone w układ klimatyzacji wykorzystujący czynnik chłodniczy, którego współczynnik ocieplenia globalnego, jako współczynnik CO₂, a także w perspektywie 100 lat, jest niższy niż 150.</p> <p>Weryfikacja: Oferent musi podać nazwę, wzór oraz współczynnik ocieplenia globalnego gazu chłodniczego wykorzystanego w układzie klimatyzacji. Jeżeli stosowana jest mieszanina gazów (n – liczba gazów), współczynnik ocieplenia globalnego (GWP) oblicza się w sposób następujący:</p> $GWP = \Sigma (\text{substancja } X1\% \times GWP(X1)) + (\text{substancja } X2\% \times GWP(X2)) + \dots$ <p>(substancja Xn% x GWP(Xn)) gdzie % oznacza udział masowy z tolerancją masy +/- 1%.</p> <p>Współczynnik ocieplenia globalnego dla gazów można znaleźć w załącznikach I i II do rozporządzenia (UE) nr 517/2014 (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32014R0517)</p>
	<p>KU2. Opony pojazdu – opony bieżnikowane</p>

	<p>Punkty przyznaje się pojazdom specjalnego przeznaczenia wyposażonym w opony bieżnikowane.</p> <p>Weryfikacja Oferent musi dostarczyć zawiadomienie o homologacji zgodnie z załącznikiem 1 do regulaminu EKG ONZ nr 109 dla opon bieżnikowanych.</p>
<p>KU3. Poprawa wyników w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza</p> <p>Pojazdy kategorii N₃ i N₂ o masie odniesienia¹⁾ przekraczającej 2610 kg oraz pojazdy specjalnego przeznaczenia: Punkty przyznaje się za następujące technologie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gaz ziemny; • hybrydowy pojazd elektryczny typu plug-in (PHEV); • pojazdy elektryczne o napędzie akumulatorowym (BEV); oraz • pojazdy elektryczne zasilane wodorowymi ogniwami paliwowymi (FCEV). <p><i>(Należy szczegółowo określić, w jakim zakresie przyznaje się więcej punktów pojazdom zdatnym do jazdy bezemisyjnej, tj. pojazdom hybrydowym typu plug-in (PHEV), pojazdom elektrycznym o napędzie akumulatorowym (BEV) oraz pojazdom elektrycznym zasilanym ogniwami paliwowymi (FCEV). Pojazdy zdatne do jazdy bezemisyjnej</i></p>	

<p><i>muszą otrzymać więcej punktów niż pojazdy na gaz ziemny).</i></p> <p>Pojazdy kategorii N₂ o masie odniesienia nieprzekraczającej¹⁾ 2610 kg: zastosowany zostanie wzór z kryterium KU3 „Poprawa wyników w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza” oraz KU4 „Zdolność do bezemisyjności” zielonych zamówień publicznych w UE w zakresie Kryteriów transportowych dla samochodów osobowych i lekkich pojazdów użytkowych (kategoria 1).</p> <p>Weryfikacja</p> <p>Oferent musi dostarczyć świadectwo zgodności danego pojazdu. W przypadku pojazdów, które spełniły warunki powyższej normy dzięki modernizacji technicznej, zastosowane środki należy udokumentować i uwzględnić w ofercie oraz musi to zostać zweryfikowane przez niezależną stronę trzecią.</p>	
<p>Nota wyjaśniająca: KU3. Poprawa wyników w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza</p> <p>¹⁾ „Masa odniesienia” oznacza masę pojazdu w stanie gotowości do jazdy, zgodnie z wartością zadeklarowaną na świadectwie zgodności, pomniejszoną o znormalizowaną masę kierowcy 75 kg i powiększoną o znormalizowaną masę 100 kg.</p>	
<p>KU4. Systemy recykulacji wody</p> <p><i>Jeżeli instytucja zamawiająca wymaga zamiatarek wykorzystujących</i></p>	

<p><i>wodę do ograniczania zapylenia</i></p> <p>Punkty przyznawane będą zamiatarkom wyposażonym w system recyrkulacji wody, czyli system, który recyrkuje część wody wykorzystywanej do ograniczania zapylenia. Woda jest rozpylana, a następnie usuwana wraz z pyłem przez zamiatarkę. Urządzenie filtruje ścieki, które są następnie ponownie kierowane do zbiornika wody.</p> <p>Weryfikacja</p> <p>Oferent musi przedstawić kartę danych technicznych, w której zawarto opis systemu recyrkulacji wody.</p>	
	<p>KU5. Hałas wytwarzany przez pojazd</p> <p><i>Uwaga: kryterium to nie ma zastosowania do pojazdów specjalnego przeznaczenia.</i></p> <p>Punkty będą przyznawane pojazdom, w przypadku których emisja hałasu jest zgodna z wartościami granicznymi dla fazy 3 rozporządzenia (UE) nr 540/2014. Emisja hałasu będzie badana zgodnie z załącznikiem II do rozporządzenia (UE) nr 540/2014.</p> <p>Weryfikacja</p> <p>Oferent musi dostarczyć świadectwo zgodności danego pojazdu.</p>

	<p>KU6. Zamiatarki Punkty przyznawane będą zamiatarkom o niższym gwarantowanym poziomie mocy akustycznej, zgodnie z dyrektywą 2000/14/WE.</p> <p>Weryfikacja Oferent musi dostarczyć kopię oznakowania CE wraz ze wskazaniem gwarantowanego poziomu mocy akustycznej zamiatarki zgodnie z dyrektywą 2000/14/WE.</p>
--	---

5.1.2 UNIJNE KRYTERIA ZIELONYCH ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH DOTYCZĄCE ZAKUPU USŁUG ZWIĄZANYCH Z FLOTĄ POJAZDÓW

5.1.2.1 Przedmiot

PRZEDMIOT
<p>Zakup usług konserwacji przestrzeni publicznej o niskim poziomie wpływu na środowisko przy użyciu pojazdów kategorii N2 i N3 określonych w dyrektywie 2007/46, pojazdów specjalnych i pozostałych pojazdów specjalnego przeznaczenia określonych w dyrektywie 2007/46 (pojazdy do oczyszczania ulic, tj. zamiatarki mocowane na samochodach ciężarowych) o niewielkim wpływie na środowisko naturalne.</p> <p><i>Uwaga: zamiatarki kompaktowe i pojazdy do rozrzucania uznaje się za maszyny mobilne nieporuszające się po drogach, w związku z czym podlegają one kryteriom dotyczącym maszyn.</i></p>

5.1.2.2 Specyfikacje techniczne i kryteria udzielenia zamówienia

(Kryteria te mają zastosowanie wyłącznie w sytuacji, gdy operatorzy są właścicielami floty usługowej lub ją dzierżawią)

Ważne: Wspólne kryteria dotyczące kategorii usług (sekcja 6) mają zastosowanie również do tej kategorii

Kryteria podstawowe	Kryteria kompleksowe
SPECYFIKACJA TECHNICZNA	
<p>ST1. Emisja gazów cieplarnianych</p> <p>W przypadku pojazdów ciężkich i pojazdów specjalnego przeznaczenia:</p> <p>We flocie muszą mieć udział procentowy następujące pojazdy wyposażone w jedną z kwalifikowalnych technologii wymienionych wśród podstawowych kryteriów ST1 „Możliwości wprowadzenia modernizacji technologicznych w celu ograniczenia emisji gazów cieplarnianych” pojazdów:</p>	<p>ST1. Emisja gazów cieplarnianych</p> <p>W przypadku pojazdów ciężkich i pojazdów specjalnego przeznaczenia:</p> <p>We flocie muszą mieć udział procentowy następujące pojazdy wyposażone w jedną z kwalifikowalnych technologii wymienionych wśród podstawowych kryteriów ST1 „Możliwości wprowadzenia modernizacji technologicznych w celu ograniczenia emisji gazów cieplarnianych” pojazdów:</p>

<ul style="list-style-type: none"> • 2019 r.: 20% • 2020 r.: 28% • 2021 r.: 36% • 2022 r.: 44% <p>W przypadku pojazdów kategorii L: We flocie muszą mieć udział procentowy następujące pojazdy elektryczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2019 r.: 25% • 2020 r.: 35% • 2021 r.: 45% • 2022 r.: 55% <p>W przypadku lekkich pojazdów użytkowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 12% floty, która ma być wykorzystywana w ramach umowy, musi spełniać kryteria podstawowe ST1 w zakresie emisji CO₂ w ramach kategorii „Zakup, leasing lub wynajem lekkich pojazdów użytkowych” unijnych kryteriów zielonych zamówień publicznych dotyczących transportu drogowego. <p>Zastosowanie będzie miał poziom odpowiadający poziomowi w roku, w którym wystosowano zaproszenie do składania ofert.</p> <p>Weryfikacja: taka sama, jak w przypadku ST1 w zakresie pojazdów</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 2019 r.: 32% • 2020 r.: 40% • 2021 r.: 48% • 2022 r.: 56% <p>W przypadku pojazdów kategorii L: We flocie muszą mieć udział procentowy następujące pojazdy elektryczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2019 r.: 40% • 2020 r.: 50% • 2021 r.: 60% • 2022 r.: 70% <p>W przypadku lekkich pojazdów użytkowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 12% floty, która ma być wykorzystywana w ramach umowy, musi spełniać kryteria kompleksowe ST1 w zakresie emisji CO₂ w ramach kategorii „Zakup, leasing lub wynajem lekkich pojazdów użytkowych” unijnych kryteriów zielonych zamówień publicznych dotyczących transportu. • 25% floty, która ma być wykorzystywana w ramach umowy, musi spełniać kryteria podstawowe ST1 w zakresie emisji CO₂ w ramach kategorii „Zakup, leasing lub wynajem lekkich pojazdów użytkowych” unijnych kryteriów zielonych zamówień publicznych dotyczących transportu drogowego.
--	--

<p>(sekcja 5.1.1.2), wraz z wykazem i kartami danych technicznych lub świadectwami zgodności całej floty.</p>	<p>Zastosowanie będzie miał poziom odpowiadający poziomowi w roku, w którym wystosowano zaproszenie do składania ofert.</p> <p>Weryfikacja: taka sama, jak w przypadku ST1 w zakresie pojazdów (sekcja 5.1.1.2), wraz z wykazem i kartami danych technicznych lub świadectwami zgodności całej floty.</p>
---	--

ST2. Logistyka rowerowa (*takie same w przypadku kryteriów podstawowych i kompleksowych*)

(w miastach, gdzie infrastruktura miejska jest odpowiednia).

Oferent musi zaoferować flotę usługową, która obejmuje wykorzystanie rowerów i przyczep rowerowych, przy czym mogą to być rowery zasilane energią elektryczną, aby zminimalizować wykorzystanie pojazdów silnikowych, zgodnie z działaniami mającymi zminimalizować zagadnienia środowiskowe określone w ST1 „Praktyki zarządzania środowiskowego w ramach wspólnych kryteriów dotyczących kategorii usług”.

Weryfikacja

Oferent przedstawi specyfikację floty usługowej oraz opis sposobu, w jaki rowery i przyczepy rowerowe będą wykorzystywane do minimalizacji wykorzystania pojazdów silnikowych.

ST3. Opony pojazdu – opór toczenia (*takie same w przypadku kryteriów podstawowych i kompleksowych*)

Uwaga: kryterium to nie ma zastosowania do pojazdów specjalnego przeznaczenia, tj. zamiatarek mocowanych na samochodach ciężarowych.

Wszystkie pojazdy muszą być wyposażone w opony spełniające kryteria ST3 w zakresie opon pojazdów, jak określono w sekcji 5.1.1.2.

Weryfikacja

Taka sama, jak w przypadku ST3 w zakresie opon pojazdów, jak określono w sekcji 5.1.1.2, wraz z wykazem i kartami danych technicznych całej floty.

ST4. Systemy monitorowania ciśnienia w oponach (TPMS) (*takie same w przypadku kryteriów podstawowych i kompleksowych*)

Uwaga: kryterium to nie ma zastosowania do pojazdów specjalnego przeznaczenia, tj. zamiatarek mocowanych na samochodach ciężarowych.

Wszystkie lekkie pojazdy użytkowe i pojazdy ciężkie muszą być wyposażone w systemy spełniające kryteria ST2 w odniesieniu do TPMS, jak

określono w sekcji 5.1.1.2.

Weryfikacja

Taka sama, jak w przypadku ST2 w zakresie TPMS, jak określono w sekcji 5.1.1.2, wraz z wykazem i kartami danych technicznych całej floty.

ST5. Paliwa (takie same w przypadku kryteriów podstawowych i kompleksowych)

Uwaga: kryterium to ma zastosowanie jedynie w przypadku, gdy instytucja zamawiająca kwalifikuje specjalne pojazdy na gaz ziemny jako wyposażone w kwalifikowalną technologię, a oferent proponuje specjalne pojazdy na gaz ziemny w celu spełnienia wymagań dotyczących pojazdów ST1 (zob. sekcja 5.1.1.2). Instytucja zamawiająca może ustalić wyższy odsetek dostaw paliwa ze źródeł odnawialnych w zależności od dostępnych dostaw na rynku krajowym lub regionalnym.

Co najmniej 15% metanu musi pochodzić ze źródeł odnawialnych.

Weryfikacja

Oferent musi dostarczyć egzemplarz umów podpisanych z dostawcami oraz opis i specyfikacje techniczne produkcji i specjalnego systemu zasilania paliwem.

ST6. Emisje zanieczyszczeń powietrza

(Kryteria te mają zastosowanie wyłącznie w sytuacji, gdy operator jest właścicielem floty usługowej lub ją dzierżawi).

Wszystkie pojazdy ciężkie wykorzystywane w ramach świadczenia usługi muszą spełniać wymagania co najmniej normy emisji Euro V.
2019 r.: 48% pojazdów ciężkich musi spełniać wymagania normy emisji Euro VI.

ST6. Emisje zanieczyszczeń powietrza

(Kryteria te mają zastosowanie wyłącznie w sytuacji, gdy operator jest właścicielem floty usługowej lub ją dzierżawi).

ST6.1. Wszystkie pojazdy ciężkie wykorzystywane w ramach świadczenia usługi muszą spełniać wymagania co najmniej normy emisji Euro V.
2019 r.: 68% pojazdów ciężkich musi spełniać wymagania normy emisji

<p>2020 r.: 56% pojazdów ciężkich musi spełniać wymagania normy emisji Euro VI.</p> <p>2021 r.: 64% pojazdów ciężkich musi spełniać wymagania normy emisji Euro VI.</p> <p>2022 r.: 72% pojazdów ciężkich musi spełniać wymagania normy emisji Euro VI.</p> <p>W ofercie należy udokumentować przypadki, w których pojazdy nie posiadają świadectwa potwierdzającego, że spełniają wymagania normy emisji Euro V lub wyższej, ale techniczny system wtórnej obróbki spalin umożliwia osiągnięcie takiego samego standardu.</p> <p>Wszystkie pojazdy lekkie wykorzystywane do celów świadczenia usługi muszą spełniać wymagania co najmniej normy emisji Euro 5.</p> <p>2019 r.: 50% pojazdów lekkich musi spełniać wymagania normy emisji Euro 6.</p> <p>2020 r.: 60% pojazdów lekkich musi spełniać wymagania normy emisji Euro 6.</p> <p>2021 r.: 70% pojazdów lekkich musi spełniać wymagania normy emisji Euro 6.</p> <p>2022 r.: 80% pojazdów lekkich musi spełniać wymagania normy emisji Euro 6.</p> <p>Wszystkie pojazdy kategorii L wykorzystywane do celów świadczenia usługi muszą spełniać wymagania co najmniej normy emisji Euro 3.</p>	<p>Euro VI.</p> <p>2020 r.: 76% pojazdów ciężkich musi spełniać wymagania normy emisji Euro VI.</p> <p>2021 r.: 84% pojazdów ciężkich musi spełniać wymagania normy emisji Euro VI.</p> <p>2022 r.: 92% pojazdów ciężkich musi spełniać wymagania normy emisji Euro VI.</p> <p>W ofercie należy udokumentować przypadki, w których pojazdy nie posiadają świadectwa potwierdzającego, że spełniają wymagania normy emisji Euro V lub wyższej, ale techniczny system wtórnej obróbki spalin umożliwia osiągnięcie takiego samego standardu.</p> <p>Wszystkie pojazdy lekkie wykorzystywane do celów świadczenia usługi muszą spełniać wymagania co najmniej normy emisji Euro 5.</p> <p>2018: 60% pojazdów lekkich musi spełniać wymagania normy emisji Euro 6.</p> <p>2019 r.: 70% pojazdów lekkich musi spełniać wymagania normy emisji Euro 6.</p> <p>2020 r.: 80% pojazdów lekkich musi spełniać wymagania normy emisji Euro 6.</p> <p>2021 r.: 90% pojazdów lekkich musi spełniać wymagania normy emisji Euro 6.</p>
---	--

<p>2019 r.: 50% pojazdów kategorii L musi spełniać wymagania normy emisji Euro 4.</p> <p>2020 r.: 60% pojazdów kategorii L musi spełniać wymagania normy emisji Euro 4.</p> <p>2021 r.: 70% pojazdów kategorii L musi spełniać wymagania normy emisji Euro 4.</p> <p>2021 r.: 80% pojazdów kategorii L musi spełniać wymagania normy emisji Euro 4.</p> <p>Zastosowanie będzie miał poziom odpowiadający poziomowi w roku, w którym wystosowano zaproszenie do składania ofert.</p> <p>Weryfikacja</p> <p>Oferent musi dostarczyć karty danych technicznych pojazdów określające normy emisji. W przypadku pojazdów, które spełniły warunki powyższej normy dzięki modernizacji technicznej, zastosowane środki należy udokumentować i uwzględnić w ofercie oraz musi to zostać zweryfikowane przez niezależną stronę trzecią.</p>	<p>2022 r.: 100% pojazdów lekkich musi spełniać wymagania normy emisji Euro 6.</p> <p>2019 r.: 15% pojazdów lekkich musi spełniać wymagania normy emisji Euro 6d-TEMP lub Euro 6d.</p> <p>2020 r.: 20% pojazdów lekkich musi spełniać wymagania normy emisji Euro 6d-TEMP lub Euro 6d.</p> <p>2021 r.: 25% pojazdów lekkich musi spełniać wymagania normy emisji Euro 6d-TEMP lub Euro 6d.</p> <p>2022 r.: 35% pojazdów lekkich musi spełniać wymagania normy emisji Euro 6d-TEMP lub Euro 6d.</p> <p>Wszystkie pojazdy kategorii L wykorzystywane do celów świadczenia usługi muszą spełniać wymagania co najmniej normy emisji Euro 3.</p> <p>2019 r.: 70% pojazdów kategorii L musi spełniać wymagania normy emisji Euro 4.</p> <p>2020 r.: 80% pojazdów kategorii L musi spełniać wymagania normy emisji Euro 4.</p> <p>2021 r.: 90% pojazdów kategorii L musi spełniać wymagania normy emisji Euro 4.</p> <p>2022 r.: 100% pojazdów kategorii L musi spełniać wymagania normy emisji Euro 4.</p>
---	---

	<p>Zastosowanie będzie miał poziom odpowiadający poziomowi w roku, w którym wystosowano zaproszenie do składania ofert.</p> <p>ST6.2. <i>W przypadku obszarów miejskich z problemami związanymi z jakością powietrza:</i></p> <p>Pojazdy lekkie oraz pojazdy kategorii L muszą być pojazdami bezemisyjnymi.</p> <p>Jeżeli infrastruktura ładowania jest niedostępna lub jeżeli przewidywany profil użytkowania wymaga dużych zasięgów: Pojazdy mogą co najmniej być zdadne do jazdy bezemisyjnej, co oznacza, że lekki pojazd użytkowy może przejechać co najmniej 40 km bez generowania emisji spalin.</p> <p>Weryfikacja</p> <p>Oferent musi dostarczyć karty danych technicznych pojazdów określające normy emisji oraz, w stosownych przypadkach, umowę partnerską z miejskim centrum konsolidacji.</p>
--	---

KRYTERIA UDZIELENIA ZAMÓWIENIA

(Kryteria te mają zastosowanie wyłącznie w sytuacji, gdy operator jest właścicielem floty usługowej lub ją dzierżawi)

KU1. Emisja gazów cieplarnianych *(takie same w przypadku kryteriów podstawowych i kompleksowych)*

Punkty przyznawane będą flocie, która ma być wykorzystywana w ramach umowy i w której określony odsetek pojazdów (%) przewyższa ST1 dotyczącą emisji gazów cieplarnianych, proporcjonalnie do nadwyżki względem ST1.

Weryfikacja

Zob. ST1 powyżej.

KU2. Emisje zanieczyszczeń powietrza *(takie same w przypadku kryteriów podstawowych i kompleksowych – nie ma zastosowania, jeżeli w specyfikacji technicznej ST6.2 nałożony wymóg, aby wszystkie pojazdy były bezemisyjne)*

Punkty przyznaje się tym ofertom, które obejmują:

- a) wyższy odsetek niż ustalony w ST6 (zob. powyżej); LUB
- b) lekkie pojazdy użytkowe oraz pojazdy kategorii L, których wyniki w zakresie emisji przewyższają wymagania określone w Euro 6/4; LUB
- c) pojazdy ciężkie na gaz ziemny i pojazdy zdatne do jazdy bezemisyjnej, co oznacza, że mogą przejechać co najmniej 40 km bez emisji spalin w przypadku samochodów osobowych i lekkich pojazdów użytkowych, oraz pojazdy hybrydowe typu plug-in (PHEV), pojazdy elektryczne o napędzie akumulatorowym (BEV) oraz pojazdy elektryczne zasilane ogniwami paliwowymi (FCEV) w przypadku autobusów.

W przypadku floty, która ma być wykorzystywana w ramach umowy, proporcjonalnie do nadwyżki w stosunku do ST6 (zob. powyżej) *(należy szczegółowo określić, w jakim stopniu punkty będą przyznawane wyższym wartościom procentowym, lepszym osiągom i pojazdom bezemisyjnym. Pojazdy zdatne do jazdy bezemisyjnej muszą otrzymać więcej punktów niż pojazdy na gaz ziemny).*

Weryfikacja

Zob. ST2 powyżej

<p>KU4. Recykulacja wody</p> <p><i>Jeżeli instytucja zamawiająca wymaga zamiatarek wykorzystujących wodę do ograniczania zapylenia</i></p> <p>Oferty na flotę usługową będą otrzymywały punkty proporcjonalnie do odsetka pojazdów wyposażonych w system recykulacji wody.</p> <p>Weryfikacja</p> <p>Oferent musi przedstawić wykaz pojazdów floty usługowej i ich karty danych technicznych.</p>	
	<p>KU5. Emisja hałasu</p> <p>Punkty będą przyznawane oferentom proponującym flotę usługową składającą się w całości z pojazdów spełniających wymagania KU5 w zakresie emisji hałasu pojazdów określone w sekcji 5.1.1.2.</p> <p>Weryfikacja</p> <p>Oferent musi przedstawić wykaz pojazdów floty usługowej i ich świadectwa zgodności.</p>

5.1.2.3 Klauzule dotyczące realizacji zamówienia
(Dotyczy to wyłącznie sytuacji, gdy operatorzy są właścicielami floty usługowej lub ją dzierżawią)

Kryteria podstawowe	Kryteria kompleksowe
KLAUZULE DOTYCZĄCE REALIZACJI ZAMÓWIENIA	
	<p>KRZ1. Oleje smarowe o niskiej lepkości</p> <p>Jeżeli producent pojazdu nie zaleci innego rodzaju oleju smarowego,</p>

	<p>wykonawca ma obowiązek zastąpić oleje smarowe w pojazdach świadczących usługi olejami smarowymi do silników o niskiej lepkości (LVL). LVL to oleje odpowiadające numerowi klasy SAE 0W30 lub 5W30 lub równoważne.</p> <p>Wykonawca będzie prowadził dokumentację, którą należy udostępnić instytucji zamawiającej. Instytucja zamawiająca może określić zasady stosowania kar za niespełnianie wymagań lub kryteriów.</p>
<p>KRZ2. Opony pojazdu – opór toczenia <i>(takie same w przypadku kryteriów podstawowych i kompleksowych)</i></p> <p>Wykonawca wymienia zużyte opony pojazdów wykorzystywanych do świadczenia usług na:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) nowe opony, które spełniają kryterium posiadania najwyższej klasy efektywności paliwowej dla oporu toczenia wyrażonego w kg/t zgodnie z definicją podaną w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1222/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie etykietowania opon pod kątem efektywności paliwowej i innych zasadniczych parametrów. Ta klauzula dotycząca realizacji zamówienia nie zabrania korzystania z opon o najwyższej klasie przyczepności na mokrej nawierzchni, w przypadku gdy jest to uzasadnione względami bezpieczeństwa, LUB b) opony bieżnikowane. <p>Wykonawca będzie prowadził dokumentację, którą należy udostępnić instytucji zamawiającej. Instytucja zamawiająca może określić zasady stosowania kar za niespełnianie wymagań lub kryteriów.</p>	
<p>KRZ3. Hałas z opon</p> <p><i>Uwaga: Klauzula ta nie ma zastosowania do opon bieżnikowanych.</i></p> <p>Wykonawca musi wymienić zużyte opony pojazdów świadczących usługi na nowe opony, których poziom emisji hałasu toczenia jest o 3dB poniżej wartości maksymalnej określonej w części C załącznika II do rozporządzenia (WE) nr 661/2009. Odpowiada to najwyższej (spośród trzech</p>	

dostępnych) kategorii klasy zewnętrznego hałasu toczenia opon w UE.

Emisja hałasu toczenia będzie badana zgodnie z załącznikiem I do rozporządzenia (WE) nr 1222/2009.

Wykonawca będzie prowadził dokumentację, którą należy udostępnić instytucji zamawiającej. Instytucja zamawiająca może określić zasady stosowania kar za niespełnianie wymagań lub kryteriów.

Nota wyjaśniająca: zakup usług konserwacyjnych

Instytucja zamawiająca może zawrzeć te kryteria w zaproszeniu do składania ofert dotyczącym usług z zakresu obsługi technicznej pojazdów. Kryteria te obejmują jednak jedynie niewielką część czynności związanych z obsługą techniczną i nie można ich uznać za unijne kryteria zielonych zamówień publicznych w odniesieniu do usług konserwacji pojazdów.

Nota wyjaśniająca: wymogi w zakresie zamówień publicznych na szczeblu centralnym w związku z zakupem opon

W art. 6 i załączniku III do dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej (2012/27/UE), która miała zostać transponowana do prawa krajowego do czerwca 2014 r., określono szczególne obowiązki organów publicznych w zakresie składania zamówień na niektóre energooszczędne urządzenia. Obejmują one obowiązek zakupu wyłącznie takich opon, które:

„[spełniają] kryterium posiadania najwyższej klasy efektywności paliwowej zgodnie z definicją podaną w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1222/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie etykietowania opon pod kątem efektywności paliwowej i innych zasadniczych parametrów. Wymóg ten nie zabrania instytucjom publicznym nabywania opon o najwyższej klasie przyczepności na mokrej nawierzchni lub zewnętrznego hałasu toczenia, w przypadku gdy jest to uzasadnione względami bezpieczeństwa lub zdrowia publicznego”.

Ten obowiązek ograniczony jest do instytucji rządowych na szczeblu centralnym i zakupów powyżej progów określonych w dyrektywach w sprawie zamówień publicznych. Co więcej, wymagania muszą być zgodne z kryteriami opłacalności, wykonalności ekonomicznej, bardziej zrównoważonego charakteru, przydatności technicznej, a także wystarczającej konkurencji. Czynniki te mogą się różnić w zależności od organów publicznych i rynków. Więcej wskazówek dotyczących wykładni tej części art. 6 oraz załącznika III do dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej w odniesieniu do zamówień na energooszczędne produkty, usługi i budynki przez instytucje administracji centralnej można znaleźć w wytycznych Komisji COM/2013/0762 final: komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady Wdrażanie dyrektywy w sprawie efektywności

energetycznej – wytyczne Komisji.

Rozporządzenie (WE) nr 1222/2009 jest obecnie przedmiotem przeglądu i w ramach tego procesu Komisja Europejska przedstawiła wniosek COM(2018) 296. To KRZ będzie musiało zostać zaktualizowane zgodnie z nowym prawodawstwem, po jego wejściu w życie.

6 WSPÓLNE KRYTERIA DOTYCZĄCE KATEGORII USŁUG

6.1 PRZEDMIOT I KRYTERIA KWALIFIKACJI

PRZEDMIOT	
Zakup usług konserwacji przestrzeni publicznej o niewielkim wpływie na środowisko, w tym: <ul style="list-style-type: none">- „usługi sprzątania”- „usługi ogrodnicze”.	
Kryteria podstawowe	Kryteria kompleksowe
KRYTERIA KWALIFIKACJI	
KK1. Kompetencje oferenta (<i>takie same w przypadku kryteriów podstawowych i kompleksowych</i>) Oferent musi posiadać stosowne kompetencje oraz doświadczenie w świadczeniu usług w zakresie konserwacji z zachowaniem świadomości środowiskowej, obejmujące co najmniej: <ul style="list-style-type: none">- zastosowanie produktów, którym przyznano oznakowanie ekologiczne UE lub inne oznakowanie EN ISO 14024 typu I urzędowo uznawane w państwach członkowskich na poziomie krajowym lub regionalnym, w odniesieniu do czynności związanych z czyszczeniem wykonywanych w ramach zamówienia;- wewnętrzne lub zewnętrzne szkolenia personelu obejmujące aspekty środowiskowe, takie jak prawidłowe rozcieńczanie i dozowanie produktów, usuwanie ścieków i sortowanie odpadów;- identyfikację, ocenę i stosowanie najlepszych dostępnych technologii i środków (w stosownych przypadkach w odniesieniu do konkretnej świadczonej usługi), które mają na celu:	

- zminimalizowanie zużycia wody i energii;
- zminimalizowanie emisji gazów cieplarnianych i emisji zanieczyszczeń powietrza;
- zminimalizowanie wytwarzania odpadów;
- zoptymalizowanie gospodarowania odpadami;
- zminimalizowanie wykorzystania pestycydów, w tym herbicydów;
- zminimalizowanie wykorzystania nawozów;
- zminimalizowanie wykorzystania produktów do czyszczenia;
- zminimalizowanie wykorzystania produktów do usuwania oblodzenia;
- ochronę i promowanie różnorodności biologicznej;

- procedury monitorowania i sprawozdawczości w zakresie wyżej wymienionych zagadnień środowiskowych.

Weryfikacja

Oferenci muszą przedstawić dowody w postaci informacji i referencji dotyczących odpowiednich zamówień zrealizowanych w ciągu ostatnich 5 lat, w zakres których wchodziły powyższe elementy. Dowody te należy poprzeć zapisami działań szkoleniowych personelu, w których wymieniono tematy objęte szkoleniami.

6.2 SPECYFIKACJE TECHNICZNE I KRYTERIA UDZIELENIA ZAMÓWIENIA

Kryteria podstawowe	Kryteria kompleksowe
SPECYFIKACJA TECHNICZNA	
ST1. Środki zarządzania środowiskowego <i>(takie same w przypadku kryteriów podstawowych i kompleksowych)</i>	
Oferenci muszą mieć pisemne procedury w celu:	

1. monitorowania, rejestrowania i realizowania następujących działań:

- zminimalizowania zużycia energii;
- zminimalizowania emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń powietrza;
- zminimalizowania zużycia wody;
- zminimalizowania zużycia produktów (np. produktów do czyszczenia, nawozów mineralnych i organicznych, pestycydów, produktów do usuwania oblodzenia);
- zminimalizowanie wytwarzania odpadów;
- wzmocnienia różnorodności biologicznej;

2. utrzymywania floty pojazdów i floty maszyn zgodnie z zaleceniami producenta;

3. dokonania oceny wdrożenia planu i procedur operacyjnych poprzez śledzenie zmian we wskaźnikach¹ i wdrażania środków i procedur w praktyce;

4. realizacji działań niezbędnych do skorygowania ewentualnych odstępstw od planu i zapobiegania im – w miarę możliwości – w przyszłości.

Weryfikacja

Oferent musi dostarczyć kopię wspomnianych pisemnych procedur.

Systemy zarządzania środowiskowego certyfikowane zgodnie z systemem ekzarządzania i audytu UE (EMAS) lub normą ISO 14001 będą uznawane za zgodne z wymogami, jeżeli spełniają cele środowiskowe wymienione w specyfikacjach technicznych i ich zakres obejmuje usługi będące przedmiotem zaproszenia do składania ofert. Oferent jest zobowiązany do przedstawienia polityki ochrony środowiska wykazującej zobowiązanie do osiągnięcia tych celów, wraz z zaświadczeniem wydanym przez jednostkę certyfikującą, jeżeli zakres jest ujawniony.

Uwaga: instytucja zamawiająca może przyznać punkty tym ofertom, które oferują znaczną poprawę w zakresie środków zarządzania środowiskiem.

Nota wyjaśniająca: ST1. Środki zarządzania środowiskowego

¹Zaleca się, aby wskaźniki służące monitorowaniu zagadnień środowiskowych bazowały na jednostce funkcjonalnej „m² powierzchni utrzymywanej” (np. litry wody zużywanej na m², litry wody nadającej się do zużycia na m²). Minimalna zalecana częstotliwość monitorowania to jeden raz w sezonie (cztery razy w roku) w tygodniach reprezentatywnych. Tydzień reprezentatywny oznacza tydzień, w którym poziom aktywności jest w przybliżeniu równy średniej każdego sezonu.

W przypadku różnorodności biologicznej wybór wskaźników, które można będzie wykorzystać do monitorowania tego aspektu środowiskowego, może być trudny. Idealnym wskaźnikiem byłby wskaźnik bazujący na celach. Przykładowo celem może być zwiększenie populacji wróblowych, a wskaźnikiem będzie zmiana liczebności tych ptaków. Wymaga to oszacowania wartości wskaźnika poprzez pobieranie próbek i może być zbyt kosztowne. W takim przypadku zaleca się ustalenie wskaźników dla działań prowadzonych z myślą o osiągnięciu celu: liczba zajętych budek lęgowych, przyrost gęstości drzew i połączeń między działkami itp.

6.3 KLAUZULE DOTYCZĄCE REALIZACJI ZAMÓWIENIA

Kryteria podstawowe	Kryteria kompleksowe
KLAUZULE DOTYCZĄCE REALIZACJI ZAMÓWIENIA	
<p>KRZ1. Szkolenie personelu <i>(takie same w przypadku kryteriów podstawowych i kompleksowych)</i></p> <p>W trakcie realizacji zamówienia wykonawca musi posiadać wewnętrzny program szkolenia personelu* lub umożliwić personelowi udział w zewnętrznym programie szkoleniowym obejmującym tematy wymienione poniżej, w przypadku gdy są one związane z zadaniami wykonywanymi przez pracownika w ramach realizacji zamówienia:</p> <p><u>W przypadku świadczenia usług ogrodnich:</u></p> <ul style="list-style-type: none">– personel musi zostać przeszkolony w zakresie praktyk ogrodnich o ograniczonym oddziaływaniu na środowisko, które będą stosowane w ramach świadczenia usługi. Powinno to obejmować co najmniej praktyki oszczędzania wody i energii; minimalizację ilości odpadów, zarządzanie odpadami i selektywne zbieranie odpadów, ochronę różnorodności biologicznej, wykorzystanie produktów opartych na surowcach odnawialnych; obchodzenie się z produktami chemicznymi i pojemnikami po chemikaliach oraz gospodarowanie nimi; bezpieczne, zgodne z prawem wykorzystanie pestycydów, w tym herbicydów;– szkolenie w zakresie zastosowań krytycznych, w tym stosowania chemikaliów, należy przeprowadzić przed dopuszczeniem personelu do wykonywania tego typu prac. <p>Po udzieleniu zamówienia wykonawca musi przedstawić plan szkoleń.</p> <p><u>W przypadku świadczenia usług sprzątania:</u></p>	

- personel musi zostać przeszkolony w zakresie praktyk sprzątania o ograniczonym oddziaływaniu na środowisko, które będą stosowane w ramach świadczenia usługi. Powinno to obejmować praktyki oszczędzania wody i energii; minimalizację ilości odpadów, ograniczenie zapylenia ulic cząstkami PM10, minimalizację ilości produktów jednorazowego użytku i bezpieczne stosowanie chemikaliów;
- szkolenie w zakresie zastosowań krytycznych, w tym stosowania chemikaliów, należy przeprowadzić przed dopuszczeniem personelu do wykonywania tego typu prac.

Po udzieleniu zamówienia wykonawca musi przedstawić plan szkoleń.

W przypadku obsługi urządzeń i maszyn:

- wszyscy operatorzy maszyn i pojazdów zaangażowani w realizację usługi muszą być odpowiednio przeszkoleni, aby świadczyć usługę objętą umową w sposób odpowiedzialny pod względem środowiskowym przez efektywne wykorzystanie odpowiednich maszyn i pojazdów.
- Wszyscy operatorzy maszyn i pojazdów zaangażowani w realizację usługi w czasie okresu obowiązywania umowy muszą regularnie (co najmniej raz w miesiącu) otrzymywać informacje na temat uzyskiwanej przez nich efektywności paliwowej.

Tę roczną dokumentację dotyczącą szkoleń należy udostępniać instytucji zamawiającej do celów weryfikacji. Instytucja zamawiająca może określić zasady stosowania kar za niespełnianie wymagań lub kryteriów.

Nota wyjaśniająca: KRZ1. Szkolenie personelu

** Personel posiadający odpowiednie przeszkolenie w ramach formalnego systemu kształcenia może zostać zwolniony z tego wymogu.*

Wartości zalecane

Dla pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony i pracowników zatrudnionych na czas określony, z umowami na okres dłuższy niż 1 rok: 16 godzin szkolenia wstępnego, 8 godzin szkolenia w ramach corocznych aktualizacji.

Dla pracowników zatrudnionych na czas określony, z umowami na okres nie dłuższy niż 1 rok: 8 godzin szkolenia wstępnego.

Czas trwania szkolenia może być dostosowany do potrzeb i warunków ofert.

KRZ2. Środki zarządzania środowiskowego *(takie same w przypadku kryteriów podstawowych i kompleksowych)*

W trakcie realizacji zamówienia usługodawca musi przedstawić instytucji zamawiającej dokumentację i sprawozdanie dotyczące następujących kwestii:

- wyników monitorowania wskaźników;
- prac konserwacyjnych; oraz
- wyników oceny i, w stosownych przypadkach, korekt i działań zapobiegawczych;

zgodnie z pisemnymi procedurami przewidzianymi dla weryfikacji środków zarządzania środowiskowego ST1.

Sprawozdania te należy udostępnić instytucji zamawiającej do celów weryfikacji.

Instytucja zamawiająca może określić zasady stosowania kar za niespełnianie warunków określonych w procedurach mających zoptymalizować zagadnienia środowiskowe.